

Déliháb

42. SZÁM

14
HOLLÉR

Jaskódi Fekete Mária

még egy
filmszerepre
szerződött Berlinben
(Inkey felv.)

RÁDIÓMŰSOR
OKTÓBER 20-26-IG

„Miért vagyok népszerű?”

A

Délibáb hathetes színházi pályázata

I. HÉT:

Bajor Gizi — Kiss Ferenc

Mai számunkban megkezdjük a „Miért vagyok népszerű?” pályázatunkat. Az első héten

BAJOR GIZI ÉS KISS FERENC

képét közöljük. A pályázóknak röviden és szellemesen meg kell írniok,

Bajor
Gizi
(Petruss felv.)

Kiss
Ferenc
(Rozgonyi felv.)

hogy miért tartják őket népszerűnek és milyen tulajdonságuk által férköztek a közönség kegyeibe. A pályázaton mindenki résztvehet, aki a hátsó boríték belső oldalán (43. oldal) levő rejtvényszelvényt mellékeli a leveléhez.

Beküldési határidő: 1940 október 25 délután hat óra.

A beérkezett levelek közül a legjobb tíz pályázatot maguk a művészek választják ki.

Minden héten kétszer tíz díjat osztunk ki.

1. díj: Kétszer száz pengő (ugyanis a legjobb Bajor Gizi és a legjobb Kiss Ferenc pályázat külön kap száz pengőt).

2. díj: Kétszer ötven pengő.

3. díj: Kétszer tíz kötet félbőrötésű regény.

4., 5., 6. díj: Kétszer öt kötet félbőrötésű regény.

7., 8., 9., 10. díj: Kétszer két kötet félbőrötésű regény.

XIV. évfolyam

Budapest, 1940 október 19

42. szám

14
FILIÉR

Déliabáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

**SZELECZKY
ZITA**

Nemzeti Színház :
Szent Borbála
csodája
(Wellesz felv.)

Színházról Színhásra

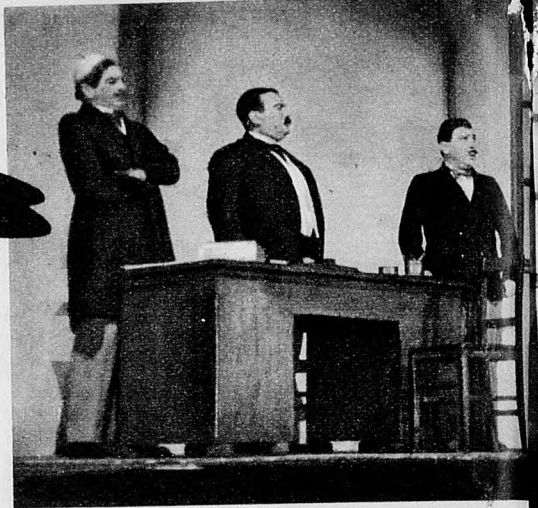
A Nemzeti Színház irodalmi esemégyével szolgált az elmúlt héten. A jelenlegi német színpadirodalom egyik legizmosabb tehetségének, Hermann Heinz Ortnernek „Tobias Wunderlich” című színművét mutatta be, melyet Keresztury Dezső fordított magyarra. A német darab a magyar színlapon „Szent Borbála csodája” címen szerepel.

Ortner művére a francia katolikus írók miszticizmusa ütötte rá a bélyegét, líráját az igaz istenhít, az istenkeresés fenséges titokzatossága táplálja. A hívő lélek fájdalmas jajkiáltása ez a hitellenekhez és alázatos imádkozás a Mindenhatóhoz. Wunderlich Tóbiás nyelvvel kiáll az emberekhez és lelkével emelkedik a Szent Tisztaság bűnégető fényességéhez.

Wunderlich Tóbiás egyik kis tiroli falu papucskészítője. Senkije sincs, csak a templom oltárán a falu védőszentje, Szent Borbála. Ennél a szobornál imádkozik napról-napra, ez az egyetlen vigasza, öröme. A falu pénzsóvár vezetősége elárverezteti az oltárt, mert a kasszába pénz kell. Egy amerikai milliomos veszi meg. Tóbiás térdenállva búcsúzik a szoborától s a könyörgő szóra Szent Borbála életre kel. Nem hagyja el leghűségesebb hívét, leszáll az oltárról és beáll hozzá cselédnek. A faluban szörnyű kavarodást idéz elő a szobor eltűnése. Csak kevesen hisznek a csodában, a legtöbben lopásra gondolnak. A polgármester erélyes nyomozást indít. Az első nyom egy fehérpetyyes piros zsebkendő, mely az árverés után az oltár lépcsőjén maradt. Kitudódik, hogy a zsebkendő Wunderlich Tóbiásé, őt gyanúsítják tehát a lopással. Le is csukátnák, de közben megtörténik a második csoda. A sekrestyés lélegzetelűva rohan a tárgyalóterembe és jelenti, hogy a szobor újra a helyén áll, az oltáron. Az isteni megnyilatkozás megváltoztatja a falu Tóbiás iránti véleményét és a jobb belátásra tért polgármester vezetésével küldöttség keresi fel a papucskészítőt. Díszpolgári oklevelet nyújtanak át neki. Tóbiást azonban nem boldogítja a kitüntetés. Földi hiúságok nem csábítják, a földi örömek neki nem örömei. Lelki elcsendesedésében a saját maga faragott Szent Borbála szoborhoz folyamodik és a Szent most is hozzájön. A faszobor életre kel és megtgéri, hogy Tóbiással marad örökké.

A főszerep Kiss Ferencnek adott komoly, értékes színészi munkát. A rajongó papucskészítő figurája valósággal megihlette Kiss Ferencet és a Wunderlich Tóbiás legragyogóbb szerepeinek sorába kívánczik. Szent Borbála szerepére Szelezky Zitánál jobbat találni nem lehet. Egyformán sugárzik belőle a szent átszellemült áhitatossága és — mint kis cseléd-

Délibáb

Tóbiás és Erzsébet (Kiss Ferenc, Szelezky Zita)

A prólógus: Szabó Sándor

A főpolgármester előtt... (Kürthy, Tapolezay, Matány, Kiss Ferene, Szelezky Zita)

ből — a kedvesség, a szépség és a nőesség. Szerepének minden létraiságát átértelte. A két főszereplőn kívül a kisebb szereplők egész serege csillogtatta tehetségét. A legrövidebb néhány szót is művészi ráteremtéssel ejtik ki a Nemzeti Színház színpadán. Különösen Kürthy György pénzsóvár, önző polgármestere volt ragyogó alakítás. A többiek: mintha tisztahangú sípok lennének egy nagy művésztervezte orgonán. Élvezet hallgatni őket. Matány Antal és Tapolezay Gyula, mint községi lanácsos ragyogó humorral vitt színt és derűt az áhítatos rajongás levegőjébe. De nem marad mögöttük Major Tamás, Várkonyi Zoltán két műkeres-

Erzsébet — Szelezky Zita

kedő figurája sem. Kovács Károly kissé merev. Egy-egy epizódszerepben Bacsay Lajos, Balázs Samu, Vándory Margit, Zádor Gyöngyi, Biró Anna, Ungváry László, Rajcz Lajos és Pataky Jenő tűnt ki. A prologust és az epilógust Szabó Sándor, mint vándorló mesterlegény mondta el Izes közvvelenséggel. A díszletekbe Jaschik Átmosné a legnagyobb bőkezűséggel

ss Fe-
)

látásra
skészi-
zonban
tják, a
a saját
a Szent
, hogy

szlnészi
l meg-
gyogóbb
re Sze-
ugárzik
cseléd-

libáb

Az irnok és a szakértő: Major Tamás és Pataky Jenő

Kiss Ferene és Szelezky Zita (Nemzeti Színház: Szent Borbála esodája) (Wellesz felvételek)

Délibáb

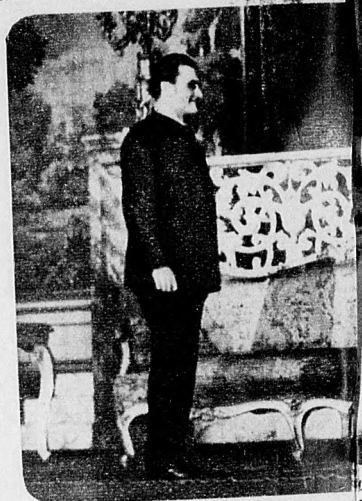

Két kiöregedett énekes: Lado-
merszky Margit és Kőműves
Sándor

szórta a színt, az izlést és a fantáziát. A szép ruhákért
Xygyajtay P. Teréz könnyvelhel el ismerést.

A rendező munkája nem volt valami könnyű feladat Ortner
darabjában. Némelh Antal azonban a nehézségeket könnyű-
szerrel áthidalta és a kissé idegen lelkületű világol, a szá-
munkra szokatlan szellemű darabot nagy hozzáértéssel igaz-
gatta az élvezhetőség ösvényére. Keresztury Dezső fordítása
mesteri.

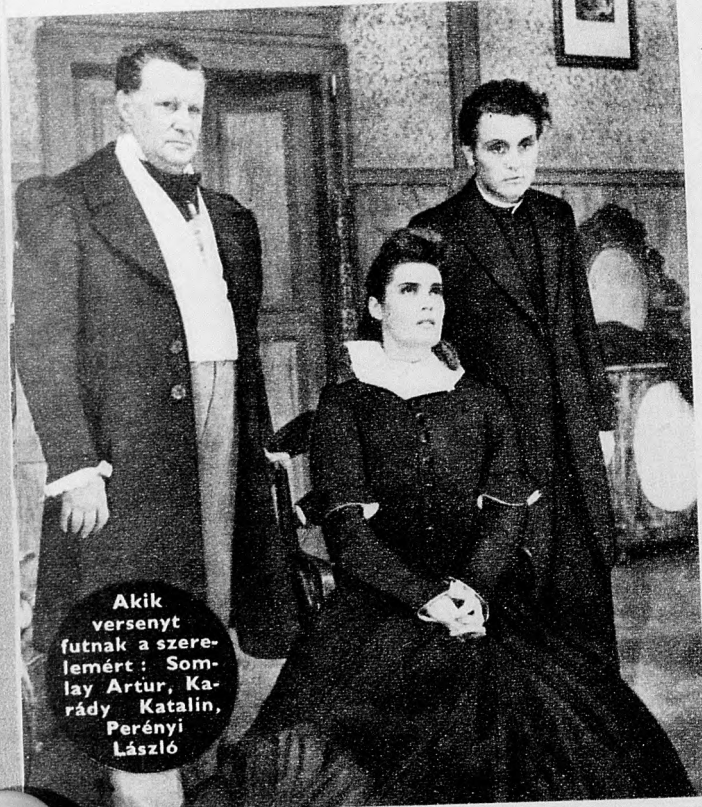
A Vigszínház a XIV. René nagy sikere után váratlan
dolgot cselekedett. A három igazgató összefogott és a darab-
raktár pókhálójával borított polcait letisztítván, előkotorás-
egy már negyedszázaddal e-
előtt bemutatott darabot. Ed-
ward Sheldon nevű angol úr
irta és a címe „Románé”.
Lehel, hogy huszonhárom
évvél ezelőtt tomboltak az em-
berek a nézőtérén a Sheldon-
darab láttára, lehel, hogy
most is beválik a színház
számítása anyagilag és még-
sem értjük, miért volt szükség
ennek a darabnak az előkoto-
rásására. Csak nagy szavak
mesteri összefűzése a „Ro-
máné”, de a lélek, a szle
hiányzik belőle. Hazamenet a
hordónálló képviselőjelölt jut
az ember eszébe, aki gyönyörű

Perényi László, Zsilley Margit
és Berezy Géza

telkesítő beszédben mindent meg-
ígér a választópolgároknak, de
bizony azokat csak a reprezen-
tációs hordó borok telkesítik.
Ilyen képviselői beszéd a „Ro-
máné”. A szerelemről van benne
szó.

A nagypapa elmeséli az una-
kának nagy szerelmét Rita Ca-
vallini, a világhírű énekesnő
iránt. A nagypapa huszonnyolc
éves korában a newyorki angli-
kán templom naitlelkű papja
vott. Armstrongnak hívták és
beleszerelt az akkori idők leg-
nevesebb énekesnőjébe, Rita Ca-
vallinibe. Az énekesnő viszont.
Nem is lett volna semmi baj, ha
az énekesnő nem barátnője Corne-
lius van Tuylnak, az amerikai
pénzcézárnak, aki viszont legjobb
barátja és pártfogója a szegény
anglikán papnak. Armstrong
szörnyű kátyúba jut.
Mert azt még csak megbo-
csátja Cavallininek, hogy gyereke-

Akik
versenyt
futnak a szere-
lemért: Som-
lay Artúr, Ka-
rády Katalin,
Perényi
László

Déliabó

iban mint uccai énekes kereste a kenyerét hogy idősebb bátyja minden gazdagabb embernek eladogatta rövidebb-hosszabb időre, sőt ezt is, hogy mint énekesnő sem élt egészen visszavonult életet. De az már a szánalomra-méltó Armstrong szemében elviselhetetlen, tűrhetetlen, hogy ugyanez a Cavallini C. van Tuyllal is jóban volt. Emiatt tör ki a botrány. Armstrong szakít a hölgygel és mást vesz feleségül. A hölgy is szakít, de ő már nem tudja ennyire leküzdeni a szerelmét és visszavonul

Az a gyanunk, hogy a Vigszínház Karády Katalin számára keresett egy olyan kaméliás hölgy-féle szerepet s azt Cavallini figurájában vélte felfedezni. Abban igaza is van, hogy Karádynak — hogy úgy mondjam — testére szabták a kaméliás hölgy szerepét, de akkor miért nem inkább azt játszották el vele... Egyébként Karádytól káprázolt a szemünk. Gyönyörű nő, s ha egyáltalán lehetséges volna, azt íránk: még gyönyörűbb ruhákban. Az „Első szerelem” bukása után korai volt meghúzni a vészharangot. Jó rendezői kezekben van és kíváncsian várjuk a következő szerepét. Somlay Artur játszotta a dúsgazdag Cornelius van Tuyllt. Csodálatos színeket fedezhetünk fel alakításában. A látszólag nyugodt, sokak szemében talán modoros külső káprázatos művészszívet takar. És Somlay szívevel játszotta ezt a szerepét. Az anglikán pap és a nagypapa kettős szerepében Perényi Lászlót láttuk. A pap szerepénél itt-ott elragadta a hév. Túlzottan gesztikulált, kitéréseiben nem volt elég mértéktartó, de ez nem az ő hibája. A rendezőnek kellett volna fékentarítani. Nem tagadhatjuk azonban, hogy Perényi, ettől függetlenül kitűnő színész és ezeket a kisebb túlzásokat az előadások folyamán ő maga le fogja nyesegetni. Lado-

vidéki brókára. Azonban mind a ketten szeretlék egymást még meg nem háltak. A nagypapa az onokájának szánta amesét elretentő például.

A világhírű énekesnő és a pénzmágnás: Karády Katalin és Somlay Artur (Vigszínház: Románe) (Wellesz felvételek)

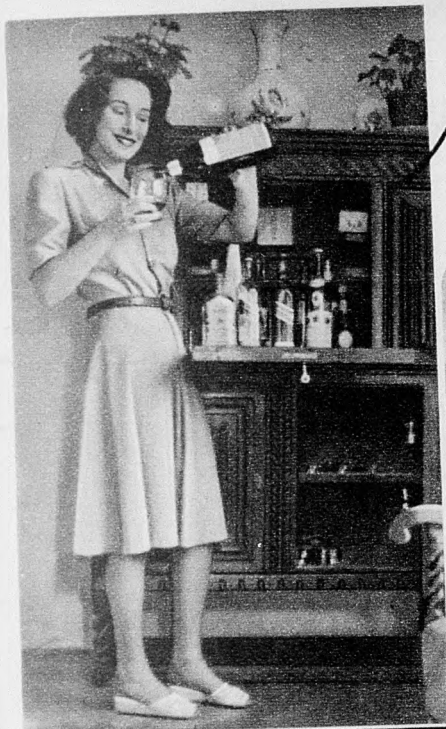
merszky Margit signora Vanucci rövid szerepében valóságos elragadtatta a közönséget. Kellemes meglepetés az akadémista Zsilley Margit, aki már is nagy ígéret. A romantikus milióbe kitűnően illeszkedett bele az együttes minden tagja, így Hidvéghy Valéria, v. Benkő, Márkus Margit, Kürthy Sári, Silkey Irén, Mátray, Berezy Géza és Kőműves Sándor is kisebb szerepben.

Hegedűs Tibor Perényi László pap-figurája kivételével nagyszerű rendezői munkát végzett. Neógrády Miklós díszletei mesészerűen szépek.

Harasztos 7

Hidvéghy Valéria

Mielőtt megkezdjük a riportot, igyunk egy kortyot...

Muráti KÉPESKÖNYV

Sőt a terrasznak sem árt egy kis víz

De ne hagyjuk szomjazni a virágot se...

Ueeu, kezdjük meg az új regényt!

Budapest egyik kedvencét, Muráti Lilit mutatja be képeskönyvünk. Otthon, ahogyan a közönség nem láthatja, maszk nélkül, festék nélkül, egyszerű délutáni ruhában. Akkor mosolyog, ha jó kedve van és nem mikor a szerep kívánja. Hogy mit csinál otthon? Olvas, rádiót hallgat, virágot öntöz és dolgozik — eláruljuk: újabb regényt ír.

Déliabál

Uzsonna-
hang-
verseny

Az ebéd-
hez a salá-
tát magam
készítem
el

Uzsonna-
hang-
verseny

Ebéd
előtt min-
dig elolvasom
az ujságo-
kat

Az ebéd-
hez a salá-
tát magam
készítem
el

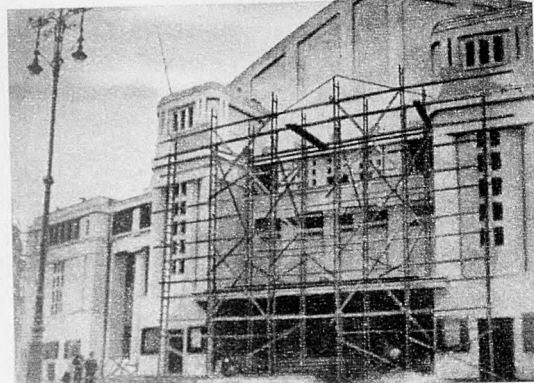
Délután
más regényét
olvasom ...
Aztán — szin-
háza me-
gyek ...!

be
lát-
táni
ikor
vas,
uk :
ál

A kulissza... mögött

Október 17-én díszelőadás-sal nyit a Városi Színház, a Magyar Művelődés Háza. Az első előadás úgynevezett cavalcade lesz, melynek keretében az egész évi programból izlettől adnak. Lesz egy felvonás

Muráti Lilit hat filmre szerződtette ugyanaz a filmvállalat, amelyik az „Igen vagy nem”-et készítette. Az érdekes pesti színész nő az alatt más filmben nem szerepelhet, de a hat filmet két év

Csinosítják a Magyar Művelődés Házát

opera, egy felvonás próza és zenekari hangversenyszámok. Az ünnepélyes alkalomra kívülről-belülről kicsinosítják a sok vihart látott színházat.

alatt le kell forgatni.

A Kamara Színházban nagy sikert aratott Márai új darabja, a „Kaland”. Ragyogó szereposztásban, remek rendezéssel mutatta be az intim színház a Márai-csemegét és remélik, hogy a kamaraszínházi tradíciókhoz híven ez is meghaladja a száz előadást. Bővebb ismertetést és kritikát

A XIV. Renében Mezey Mária és Felek Kamil tánc-kettőse a „nagy sláger” (Wettesz felv.)

Jávor Pál szerepét Naszody Sándor kapta meg a „Külön-nótá”-ban. Most még a kis-pudon is szerepet tanul

Megírtuk, hogy Dayka Margit villát bérelt Budán. Amint a képeink mutatják, még a háztartást is saját maga vezeti

a jövő heli számunkban adunk a darabról.

A Klebelsberg emlékbizottság most osztotta ki emléklapoktáit. A két emléklapokkal azok a kultúregyesületek kapták, amelyek az elmúlt évben a legnagyobb s legszebb kulturális munkát fejtették ki vidéken. Ezúttal a visszatért országrészek átfogó, nagy egyesületeit tüntették ki: a visszacsatolt Felvidéken a Széchenyi Magyar Kultúr Egyesület (SZMKE), Erdélyben az Erdélyi Helikon kapta az emlékérmét. A Kulturális Egyesületek Szövetsége megbízásából Korniss Gyula adta át a művészi kivitelű plakettel báró Kemény Jánosnak, az Erdélyi Helikon képviselőjének és Schubert Tódornak, a SZMKE elnökének.

Délibáb

A Nemzeti Színház be-
muldtáji Pestre utazott
H. H. Ortner, a „Szent Bor-
bála csodája” szerzője. A
premier közönsége melegen
ünneplé a kilünő német tról
és igen sokszor a jüggöny elé
hívtá.

A legújabb hírek szerint
baj van az Uj Színház meg-
nyitása körül. Állítólag a
főváros nem engedélyezte
a nagyszécsői helység ál-
lakítását s ezért az új szin-

Korniss Gyula átadja Kemény János gróf-
nak a Klebelsberg-émlékplakettet
(Wellesz felv.)

gróf legújabb szerzeménye a budapesti szin-
padokon sajnos rég nem látott színész-
nö, aki a zsebkendőibe D. M. monogramot
varrat.

A Vidéki Színigazgatók majdnem teljes
számban megjelentek a Színművészeti Aka-
démia szombali vizsgáján. Árgus szemmel
figyelték a növendékek játékát és jobb jele-
neleknél nevetek jegyezték a noleszukba.

Lehotay növén-
dékei vizsgáltak

Az Uj Színház igazgatósága:
Földessy Géza és a fiatal
Károlyi gróf (Wellesz felv.)

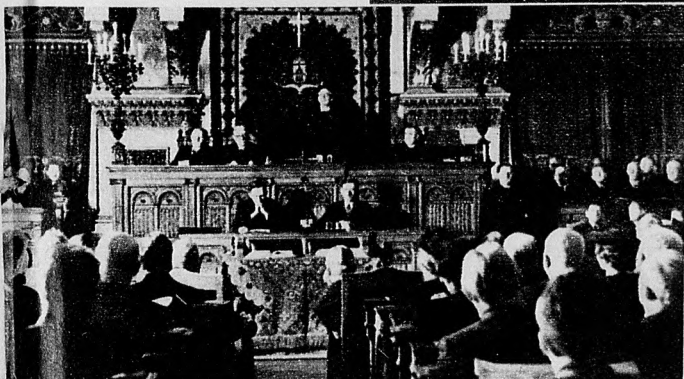
házi vállalat a Madách Szin-
ház épületében kezdi meg az
előadásait. A szerződések
tovább folynak s az igazgató-

Ortner a Nemzeti Színház-
ban: Németh Antal dr.,
Ortner, Szelezky Zita és
Kiss Ferenc (Wellesz felv.)

Vaszary János
darabja elérte
a huszonötödik
előadást
(Jótes rajza)

Diszközgyűlés a Károlyi-biblia háromszázötvenes jubileuma
alkalmából
(Schäffer felv.)

Délibáb

báb

BEMUTATÓ A KOMÉDIÁBAN

Az új műsor nem hazudtolja meg a címét. „Telitalálat” ez a közönség szívében. Csupa jókedv, derű, vidámság. Különösképpen a „Fejjel lefelé” című szkeccs tünik ki egészséges, jótíz humorával. Ez a sok dícséret azonban a közönségnek csak egy bizonyos rétegével szemben érvényes, mert a műsor speciálisan pikáns. A legnagyobb sikere *Türk Bertának* van. Ezt a temperamentumos, rossz magyar beszédű sanzonénekesnőt hónapról-hónapra jobban megszereti a közönség. A többi szereplők, az élen *Barna Ancival* és *Misoga Lászlóval* legjobb tudásuk szerint dolgoznak a teljes siker kivívásáért. Viszont erősen kifogásoljuk az izléstelen XIV. René paródiát!... (h.)

Misoga mint betörő, Békeffi Róbert és Barna Anci (Komédia: Telitalálat)

(Wellesz felv.)

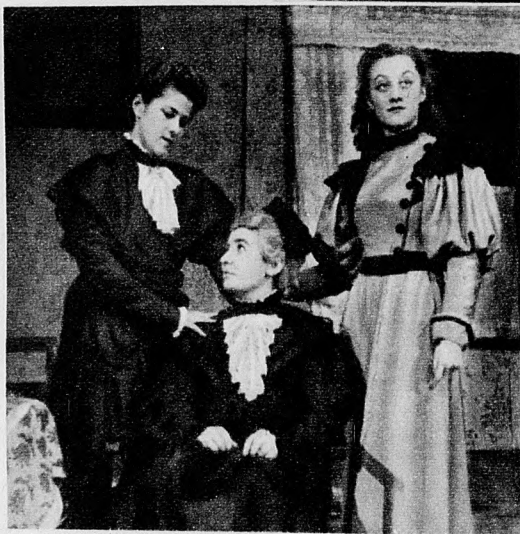
Zsilley Margit nagy sikere a Színművészeti Akadémia vizsgaelőadásán

Nyilas Misi százszor megsiratott, megható történetéből vizsgáztak a Színiakadémia növendékei. Mórícz Zsigmond „Légy jó mindhalálig” című darabja páratlan sikert aratott a növendékek előadásában, s ebben legnagyobb része a kis Zsilley Margitnak volt, az Akadémia másodéves növendékének, aki Nyilas

Misoga és a volt krupié nagyherceg, Komlós Vilmos (Komédia: Telitalálat)

Misi szerepében tanubizonyosságát adta nem mindennapi tehetségének. Majdnem kiforrott színésznő. Csak kissé lányos volt a fiúszerepben. De meg kell dícsérnünk a többi szereplőt is és köztük is elsősorban *Lányi Ágnest* és *Nijinsky Tamarát*, akik szép beszédükkel és jó színpad-i mozgásukkal tűntek ki. Elsőrangú osztályzatot érdemel még *Győző László*, *Szakács Miklós* és *Turgyónyi Pál* is. (h. a.)

A finálé... Győző László, Zsilley Margit, Nijinsky Tamara és Szakács Miklós (Színm. Ak.: Légy jó mindhalálig)

Nijinsky Tamara, Horváth Erzsébet és Sipos Ilona (Színm. Ak.: Légy jó mindhalálig)

DéliBál

LÁBAN

meg a címét.
ben. Csupa
fősképpen a
kik ki egész-
ok dícséret
y bizonyos
rt a műsor
obb sikere
peramentu-
nzonénekes-
megszereti
k, az élen
val legjobb
teljes siker
gásoljuk az
(h.)

SOK HŰHÓ EMMIÉRT

Szelezky Zita és Jávor Pál
a „Sok hífhó Emmiért”
című filmben
(Pálházy felvételek)

A finálé...
Gyöző László,
Zsilley Margit,
Nijinszkij
Tamara és
Szakács Mik-
lós (Színm.
Ak.: Légy jó
mindhaláltig)

Nijinszkij Ta-
mara, Horki
Erzsébet és
Sipos Ilona
(Színm. Ak.:
Légy jó
mindhaláltig)

Déliabán

Délibáb az új filmekről

Alcazar (Uránia, Atrium, City)

Négy évvel ezelőtt hónapokon át mindenki remegő izgalommal leste a híreket a toledói fellegvár, az Alcazar sorsáról. A tízszeres túlerővel küzdő maroknyi védőseger sorsa megdöbbentette az emberek szívét. A rommá lőtt Alcazar történetéből legenda lett, ami most az olaszok monumentális nagy filmjén lenyűgöző és döbbenetes hatással elevenedik meg. Nincs ebben a filmben egyetlen mesterkélt, vagy hamis hang és mozdulat. Még a film óriási díszlete, a hatalmas Alcazar is valódi. Az olasz filmvállalat pengőben átszámítva, tizenegy milliót költött a 395 napig készülő filmre s természetesen mását, eredeti nagyságában és szépségében. Ezt a remek épületet aztán szemünk előtt érik az ágyú- és bombatalálatok, a 72 napos ostrom alatt a falak és tornyok megcsönkítva merednek az égbe, a végén pedig, amikor a vörösök alagutakat fúrnak a fellegvár alá, a robbantás után előttünk omlik össze a hatalmas épület s a hős védők a romok között verik vissza a betóduló ellenséget, amíg Franco tábornok felszabadító serege megérkezik.

Az új világnézetet hirdeti ez a film, anélkül, hogy propagandáize volna. A hazafiság, a hit, a hősiesség, a hűség, a becsület és az áldozatos szerelem itt magától értetődő. Nincs maszk, nincs festék, a színészek nem „játszanak”, hanem élnek. Itt minden igaz és őszinte. A mellékalakok ép olyan kitűnő művészek, mint a főszereplők.

A szövegkönyv írója és rendezője, Augusto Genina mesteri kézzel fogja össze az eseményeket és szereplőket, az ostromnak és védelemnek háttérzongatóan igaz képét adja s állandóan fokozódó izgalommal tartja lázban a nézőt. A várparancsnok szerepében Rafael Calvo megrendítően egyszerű, Fosco Giachetti, a kapitány igazi katonajelenség, Andrea Checci, Aldo Forelli és Silvio Bagolini szerény fiatal kadetok, de nem ismerik a megalkuvást és félelmet, mosolyogva vállalják a harcot. Mireille Balin letompított finomsággal játsza meg a társasági élethez szokott, táncot kedvelő madridi leányt, aki a vár pincéjében a kapitány iránt fellobbanó szerelmének hatása alatt önfeláldozó, bátor ápolónővé válik. Könnyesen megható Maria Denis a másik szerelmes leány szerepében. A magyaros feliratok Antonio Vidmár fordítókészségét dicsérik.

Nagy meglepetés ez a film mindnyájunk számára s az olasz filmgyártás bámulatos előretörését jelenti.

Sok hűhó Emmiért (Scala, Corso, Omnia)

Aszlányi Károly, a tragikusan elhalt fiatal író mulatságos, kedves, csufondáros vígjátékának halását a filmen Szelezky Zita bájos játéktípusa és Jávor Pál férjiasan rokonszenves játéka fokozza. Szelezky Zita azzal kezdi a „bajkeverést”, hogy megakadályozza azt az eljegyzést, amit Jávor Pál, mint vidéki földbirtokos egy másik leánnyal akar kötni. Szelezky szerelmes Jávorba, aki ezt nem tudja s a leány felhasznál minden női furfangot, hogy a férfit magához kösse. Sok hűhőt csinál, romlatlansága ellenére szemrebbenés nélkül hazudik, még azt is elhíveti Jávorral, hogy vőlegénye van, játszik vele, mint macska az egerrel, de csupán azért, hogy magához láncolja. Mindezt olyan behízelgő kedvességgel csinálja, hogy nem lehet rá haragudni, sőt inkább szeretni kell. Jávor ez utóbbira szánja magát, úgy hogy furfangos kisasszony praktikái sikerülnek. Szlatinay Sándor a vígjáték tárgyához illeszkedő könnyedséggel rendezte a darabot s kellemesen hangzó kísérőzenét írt hozzá. Csontos Gyulánk inaszerepet játszik a filmben s mellette Kiss Manji, Vizvári Mariska, Billesy Tivadar és Maklary Zoltán szolgálják a közönség szórakoztatását, amiből mindenkinek bőséges része jut.

Maradj!... (Omnia)

Pola Negri, a némafilmek körülrajongott tündöklő csillaga íme, mindig elragadóan szép, érdekes fiatalasszony, szinte meg sem értjük, miért szerepeltek csak ilyen ritkán. Új filmjében egy sokat magára hagyott, gondtalanul élő feleséget játszik. Ilyen életkörülmények között majdnem indokolt, hogy amikor váratlanul ismét találkozik egykori szerelmével, feltámad benne a múlt minden forró emléke és szemmel sem törődve, szólni készül. A mese nem túlságosan nagyvilgényű, nem is éppen ismeretlen és a drámai végkifejlés sem hoz újszerű fordulatokat, de azért egészben mégis hatásos, sikerült filmet csináltak belőle. Érdeklődésünket elsősorban Pola Negri színes egyénisége, finom, kifejező játéka és hatásos éneke tartja ébren. Mellette rokonszenves, előkelő nőhódító Iván Petrovics. (Rajta sem látszik meg, hogy eljárt az idő felette.) Jók a többiek is. A férjet Hans Zesch-Ballot játssza, Sabine Peters kedves esztri leány és a fiatal Hans Richter mulatságos figurát formál egy magánantropológus alakjából. Menzlo Malasomma rendezése színvonalas munka.

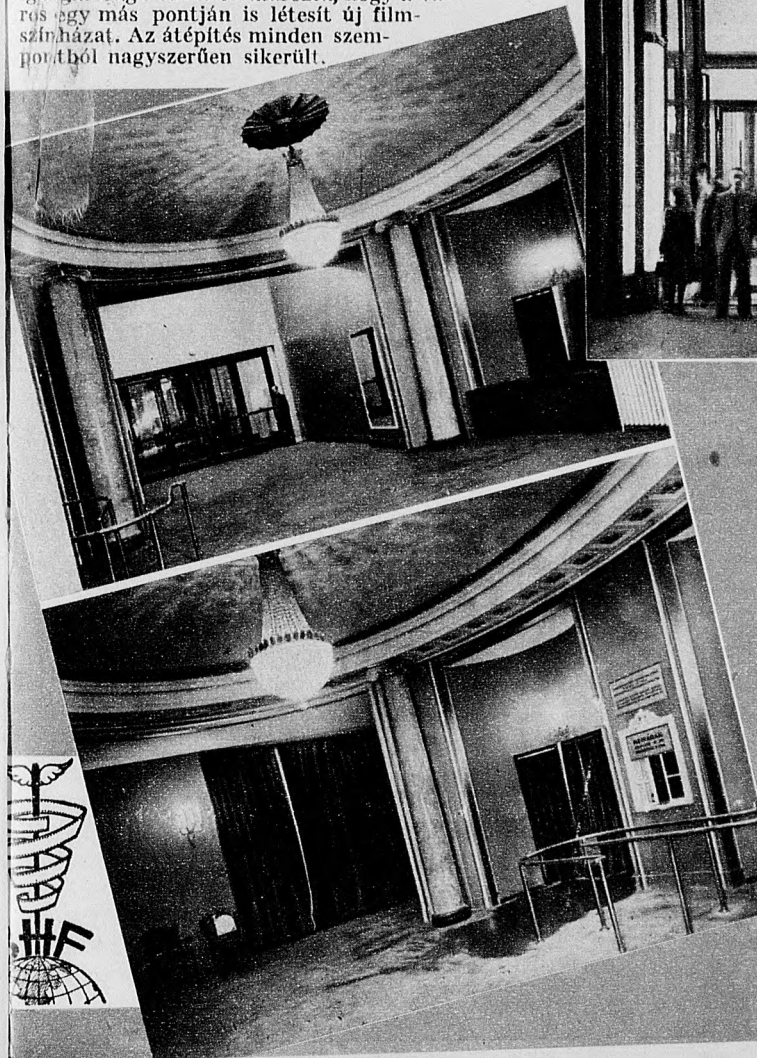
Délibáb

tra-
író
fon-
ását
ájós
Pál
láté-
Zita
adá-
mint
akar
ezt
női
Sok
zem-
miteli
vele.
szért,
be-
lehet
kell.
jur-
Szá-
kedő
nesen
lánk
Kiss
ar és
akoz-
e jut.

mafil-
tün-
min-
érede-
e meg
repel-
n. Uj
gára-
szik.
indo-
ülko-
ne a
sem
túlsá-
retlen
i for-
tásos,
klóde-
nyéni-
éneke
lőkelő
átszik
bbiek
sabine
Hansl
egy
Mala-

A Patófi Sándor uccában, a Belvárosi Színház helyén megnyílt a „Belvárosi Híradó Filmszínház”. Ezt az új híradó filmszínházat a szükség hozta létre: a körüli híradómozzi nem elégítette ki a szükségletet, a Magyar Filmroda igazgatósága tehát elhatározta, hogy a város egy más pontján is létesít új filmszínházat. Az átépítés minden szempontból nagyszerűen sikerült.

A színházban nincsenek számozott ülések, mindenki oda ülhet, ahová kedve tartja. Az új színház műsora első sorban híradók-ból áll. Különleges ízét viszont azok a külön e célra készült riportok adják, amelyek csak a híradómozzi részére készülnek. A műsort művészi és érdekes kultúrfilmek, rajzfilmek és szórakoztató apróságok egészítik ki. A színház naponta reggel 9 órától este 9-ig tart egyórás előadásokat.

Bette Davis, az első televíziós sztár

Jelenetek a Warner gyár három új filmjéből

Amerikában megtörtént az első televíziós filmbemutató. Bette Davis és Charles Boyer alakították főszerepeit ennek a filmnek, amely nálunk *Egy asszony három élete* címmel rövidesen szintén bemutatásra kerül.

Az *Aranyváros* című új Warner film története Amerika hőskoráról, az első telepesek küzdelmeiről szól. Miriam Hopkins és Errol Flynn az „Aranyváros”-ban

A harmadik film Ehrlich professzor izgalmasan érdekes életregényét örökíti meg.

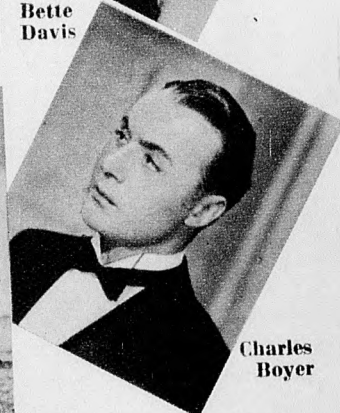
Miriam Hopkins és Errol Flynn az „Aranyváros”-ban

Edward G. Robinson Ehrlich professzor szerepében

Bette Davis

Charles Boyer

Jelenet az „Aranyváros”-ból (Warner felvételek)

Déliabál

Silvio Bu
Checchi,

Aleazar

Hatalmas olasz
filmalkotás

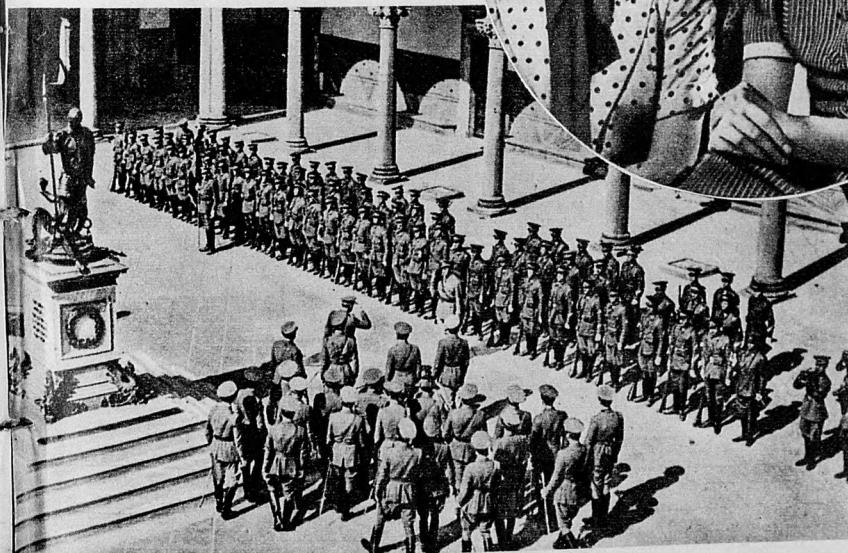
A szerelem és
hősiesség éposza

Mireille Balin
és Maria Denis,
a film női
főszereplői

Silvio Bugolini, Aldo Fiorelli és Andrea
Checchi, az Aleazar férfifőszereplői

A felépített
Aleazar
udvara

1938
ÉSZAK FELÉ

1939
KÁRPÁTALJA

1940
KÉLET FELÉ

A MAGYAR HAD-
SEREG DIADAL-
MAS BEVONU-
LÁSA ERDÉLY
VISSZACSATOLT
RÉSZEIBÉ! SZÉ-
KELYFÖLD HAZA-
TÉRÉSE!

Az egész estét be-
töltő filmalkotás
bevonulás mind-
mozzanatát örökíti

URÁNIA ÁTRIUM CITY

FILMHIREK

Az első távolbalató film-
bemutató. New-Yorkban
megtörtént az első távolba-
lító filmbemutató. Rachel
Field „All This and Heaven
Too” című regényének film-
változata került előadásra.
Az amerikai sajtó szerint az
első távolbalató premiert jól
sikerült. A filmnek Bette
Davis és Charles Boyer a
főszereplői. Nálunk „Egy
asszony három belete” cím-
mel mutatják be.

síti meg. Ez a film, amely a
Warnerék történelmi film-
sorozatának legújabb alkotá-
sása, Erzsébet királynőnek
és Essex grófnak szerelmét
tárgyalja.

Film készül egy dunai
uszályon. Öreg, kiszolgált du-
nai uszály lesz most heteken
át Jávor Pál, Tolnay Klári
és Máty Gerő „lakása”.
Ugyanis ezen az uszályon ját-
szódik Orbók Attila „A szere-
lem nem szégyen” című film-

je. A felvételeket a napokban
kezdtek meg Ráthonyi Ákos
rendezésében és Szalonkai-Kiss
Miklós gyártásvezetésével az
óbudai Dunaparton. Kedvezőt-
len idő esetén az együttes be-
vonul a filmgyár műtermébe.

A Belvárosi Színház helyén
megnyílt az új Híradó Film-
színház. Az átépítést Aszta-
los Béla műépítész vezette,
a technikai berendezés pedig
Pulváry Károly, a kitűnő
filmttechnikus-mérnök irányí-
tása mellett készült.

Bette Davis nyerte az angol
történelmi társulat aranyér-
mét. Az angol történelmi
társulat úgy látszik nem za-
vartatja magát a háborútól
sem és aranyérmét, amelyet
minden esztendőben kiad egy
egy külföldi írónak, színész-
nek és képzőművésznek, aki
az angol történelem egyik
alakját legjobban viszi a
nagyközönség elé, ez évben is
kiadta, mégpedig a színészi
aranyérmet Bette Davisnak,
aki a „Szerelem és vérpad”
című Warner filmben, Erzsé-
bet angol királynőt személye-

Allee
Faye és
Don
Ameehe
a Holly-
woodi
Cavaleade
e. filmben
(Fox
felvételei)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

OKTÓBER 20-tól 26-ig

VASÁRNAP

BUDAPEST I.

8.00: Ebrés-tó. Szózat. Hang-
mezek. 1. Kacsóh Pongrác:
János vitéz, ábránd (Mária
Terezia 1. honvégyalozred
zenekara, vez. Figedy Sándor);
2. Clement Károly: Giling-
galang (Gács Demeter verse,
Korösi Endre); 3. a) Jaj de
sokat lam-fáztam; b) Esik
eső, katonadalok Bárdos La-
jos felolgozásában (mezőtúri
református gimnázium ének-
kara, vez. Csenki Imre); 4.
Borza Miska csárdása és frisse
(Magyar Imre cigányzenekara);
5. Oláh Kálmán: Csak te
benned bíztam (Korányi Mik-
lós verse, Orbán Sándor);
6. a) Atalmennék én a Tiszán;
b) Ál a malom, áll a vitorlája;
c) Kertem alatt faragnak az
ácsok; d) A kislány kertje-
ben, csárdások (Nagy Iza-
bella); 7. Eröss Béla: Elme-
gök az életből (Selymes
verse, Orbán Sándor); 8.
Pécsi József: Keleti esküvő
(Radiola Koncertzenekar, vez.
Majorossy Aladár); 9. Farkas
Jenő: Eltörtött az ezüsthangú
tillinkóm (Korányi Miklós ver-
se, Mindszenti István); 10.
Figedy Sándor: Kuruc dalok és
táncok (Mária Terezia 1. hon-
végyalozred zenekara, vez.
Figedy Sándor).
8.45: Hírek.
10.00: Református istentiszte-
let a Kálvín tért templomból.
Prédikál Ravasz László dr
püspök.
11.00: Egyházi ének és szent-
beszéd a Szent Domonkos-
rendi plébániatemplomból.
12.20: Időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.
12.30: Székesfővárosi Zenekar.
Vezényel Fridl Frigyes. Közben
1.05: „A százötven éves magyar
színészet.” Németh Antal dr
előadása.
1.45: Hírek.
2.00: Hanglemezek. I. rész:
Művészlemezek. II. rész: Ope-
rettrészetek.
3.00: 1. „Védekezés a repec fekete
hernyő ellen.” Szelenyi Gusztáv
dr kísérletügyi adjunktus
előadása; 2. „Tudnivalók a
legeltetési társulatok ügyinté-
zéséről.” Pilissy Emil dr mi-
nisteri segédtitkár előadása.
A földművelésügyi miniszté-

rium rádióelőadássorozata.
3.45: Pertis Jenő elgányzene-
kara.
4.30: „A gyapot.” Moravek
Endre dr előadása. Közmű-
velődési előadássorozat.
5.00: Hírek magyar, szlovák
és ruszin nyelven.
5.15: Honvédműsor.
6.00: A rádlió szalonzenekara.
Vezényel Bertha István. Köz-
reműködik Bekéné Madaras
Gizella (fűtty).
7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.
7.20: Liszt Ferenc: Tarantella,
Venezia e Napoli (berlini fil-
harmonikusok, vez. Erich Klei-
ber). Hanglemmez.
7.30: Sporteredmények.
7.40: Lovasnyeremények
7.50: Fellegi Teri énekel jazz-
hármás kísérettel.
8.15: „Kolozvári bál”. Szín-
játék egy felvonásban. Irta
Tabéry Géza. Rendező Barsi
Ödön. Személyek: Bolyai —
Somlay Artur; Anna — Titkos
Ilona; Döbrentey — Földényi
László; Teleki Ferenc — Ha-
rasztos Gusztáv; Teleki József
— Thuróczy Gyula; Kendeffy
— Bánóczy Dezső; Bánffy —
Bókay Ferenc.
8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

11.00: A Székesfőváros Tüzoltó-
zenekara. Vezényel Magyar
László Dénes.
12.35: Ruszlanylevű levente rá-
diófelőra.
12.40—1.30: Mursi Elek elgány-
zenekara.
3.05—3.40: Szórakoztató hang-
lemezek.
5.00: „III. Károly.” Kósa János
előadása III. Károly halálának
200. évfordulóján.
5.30: „A Magyar Anyák Nem-

1.05 Dr Németh Antal
(Székely Aladár felv.)

zetvédő Bizottságának újának
ház átadási ünnepe. Köz-
vetítés a csanádmegyei Kever-
mes községből. Beszél Bu-
dinszky Sándor.
6.00: Hírek.
6.30: Az Operaház előadásának
ismertetése.
6.35: Az Operaház október
17-i előadásának közvetítése.
(Hangfelvétel.) „Bohémet.”
Dalmú négy képpen. Szövegét
írták Giacosa és Illica. Fordí-
totta Radó A. Zenéjét szer-
zette Giacomo Puccini. Vezé-
nyel Ferencsik János. Rendezte
Nádasdy Kálmán. Személyek:
Rodolphe, a költő — Laurism
Lajos; Schaunard, zenész —
Maleczky Oszkár; Marcel,
festő — Svéd Sándor; Colline
filozófus — Székely Mihály;
Musette — Osváth Júlia;
Mimi — Orosz Julia; Alcázar
— Komáromy Pál; Benoit,
háztulajdonos — Toronyi Gyula;
Pargignol — Nagypál
László; Pináncőrmester —
Mally Győző; Egy finác —
Vermes Jenő; Gyümölcsáros
— Gaál József. Hangfelvétel.

A III. felvonás után
8.00: Hírek német, olasz, angol
és francia nyelven.
8.20: A „Bohémet” IV. felv.

KASSA (259.1 m.)

8.00—10.00: Azonos Budapest I.
műsorával. (8.45-kor hírek,
majd ó-görög istentisztelet.
10.00: Hanglemezek.
10.15: Evangélikus istentisztelet
a kassai evangélikus templom-
ból. Prédikál Tessenyi Kornél
vallásitanító lelkes.
11.15: Hírek, heti beszámoló,
műsorismertetés.
11.35—12.05: Hanglemezek.
11.45: „Magyar kincsestár.”
Részletek Kármán József: „A
nemzet csinosodása” c. munká-
jából. Felolvasás.
12.05—12.35: Levente-felőra. Át-
vétel Budapest II-ről.
12.35—4.30: Azonos Budapest I.
műsorával.
4.30—5.00: „Megérett a fekete
szőlő.” Szüreti vigasság az
abaúj-tornamegyeyi Aszaló köz-
ségből. A közvetítést Gácsér
József vezeti.
Utána: Azonos Budapest I. mű-
sorával.
RÖVIDHULLÁMU MŰSOR
A HAT4 hívójeles adóállomáson,
9.125 kilohertuson, 32.88 mé-
teren. Középeurópai időszámítás
szerint 6jfel 12—1.20-ig és
1.30—3 óráig.

**NAGYSZABÁSU SZÍNHÁZI PÁLYÁZATUNK A BORITÉK
BELSŐ OLDALÁN. MINDEN HÉTEN 300 PENGÓS KÉSZPÉNZ-
JUTALOM ÉS KÖNYVEK**

Délibáb

HÉTFŐ

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Fricsay Ferenc; Werth-induló (Hunyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vez. a szerző); 2. Bordin: Kedvesség, keringő (Inog bécsi zenekara); 3. a) Nagyabonyban; b) Verje meg az Isten; c) Ledülött, ledülött; d) Szánt a babám, katonanóták (Honvéd Cserkész Őrsvezető Kar); 4. Váczl Ferenc: Bátoran előre, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 5. Nádor József: Csárdások — a) Sarkantyús esárdás; b) Kétszer kettő; c) Leszakítják a rózsát; d) Kérges a tenyerem (Magyar Imre cigányzenekara); 6. Borsai: Kolozsvári induló (Hunyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc).
10.00: Hírek.
10.20: „Székely tudós jellemrajza a székelyekről.” Felolvasás.
10.45: „Abafi Lajos emlékezete.” (1840—1909.) Irta Galambos-Gruber Ferenc. Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Szalónötés. 1. Waldteufel: A legkedvesebb, keringő; 2. Englemann: Az alyó baba; 3. Lehár: Giuditta, keringőegyveleg; 4. Kemény Egon: Tündértánc; 5. Fridl Frigyes: Keringő; 6. Kemény Akos: A vídám kinal; 7. Wissmüller Mihály: Angol keringő; 8. Strauss János: Egy éj Velenében, egyveleg; 9. Pachernegg: Polka. Közben:
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: Rendőrzeneke. Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Doppler: Ilka, nyitány; 2. Mikus-Csák

István: Mikes Kelemen, szimfonikus költemény; 3. Pongrácz Géza: Magyar rapszódia; 4. Szirmai Albert: Mágna Miska, operettreszletek; 5. Géczy Lajos: Király, induló.

- 2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Arfolyanhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20: Hanglemezek. Grothe: Barcarola (Hans Bund Koncert Zenekar); 2. Fusco—Giannini: Nostalgia, foxdal (Carlo Buti); 3. Vellones: Cigánykeringő (éterhangszerszóló: Martenot, kísér Marcel Cariven és zenekara); 4. Seress Rezső: Ki volt az az asszony (ének: László Imre); 5. Redi—Nisa: Oggi lo so, filmdal (ének: Enzo de Muro Lomanto); 6. Grothe: Arabesque, jazzfantázia (Dajos Béla művészzenekara); 7. vitéz Görgő Tibor dr: Zúg az erdő (ének: Orbán Sándor); 8. Linz: Csak téged szerettelek, angol keringő (Will Glahé zenekara); 9. Jary—Bolz: Piros pipacs, tangódal (ének: Rosita Serrano); 10. Jettel: Foxtrott (ének: Rudi Jettel); 11. Csajkovszkij: Román, filmdal (ének: Zarah Leander); 12. Fischer: Yoshiwara, orgonaszóló, japán intermezzo (Ernst Fischer); 13. Bianco: Nocturno, tangódal (Eduardo Blanco tangózenekara); 14. Marchett Fascination, keringő (bécsi Bohém zenekar); 15. Lehár: Éva, operettkettős (ének: Szabó Lujza és Szedő

Gáspár Gyula
(Jóna felv.)

6.00

- Miklós dr, zenekari kísérettel, vez. Donáth Jenő).
4.15: „Irinyl János.” Urai Dezső előadása.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15: Hlitzky László tánczenekara játszik.
6.00: „Székely borvizek.” Gáspár Gyula előadása.
6.25: Rácz Józsi cigányzenekara.
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: Az Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Anday Piroksa.
8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

- 5.30: „Asszonyok a régi századokból.” Nagy Méda előadása Pekry Lajosnérol. Felolvasás.
6.00: Hírek.
6.30: Német nyelvtanítás. Szentgyörgyi Ede dr előadása.
7.00: Táncelemezek.
8.00: Hírek magyar, német, olasz, angol, francia, és eszperantó nyelven.
8.25: Gáspár Lajos cigányzenekara muzsikál.

KASSA (259.1 m.)

- 10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „A Gyilkostól, a Székelyföld egyik gyöngye.” Lukács Dezső dr előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.25: „Repülnek a legfiatalabb magyar pilóták.” Közvetítés a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap kassai kiképző keretének tanfolyamáról. Beszél Kékesi Nándor.
4.00: Szórakoztató hanglemezek.
4.15—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.88 méterter. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

A HALOTT KÖLTŐK mellett eleven költőket is szívesen látna gyakran a műsorban az ismeretlen rádiókritikus. A hozzánk beérkezett egyik levél fel is sorolja a mai magyar irodalom ragyogó tollú fiatal és idősebb költőit, akik közül csak nagyritkán hallott egyet-egyet a rádióban. Ezt a szerény kívánságot azt hisszük minden nagyobb megerősítés nélkül honorálhatja a rádió igazgatósága. Magunk is úgy találjuk, hogy a mai líra mostohagyermek a mikrofon előtt, vagy legalábbis nem kapja meg azt a helyet, ami rangjánál fogva megilleti.

ELŐFIZETŐNK IRJA. „Az utóbbi időben

egyre szomorúbban tapasztaljuk, hogy a rádió élő, jónévű magyarnótaénekesek számait csaknem állandóan hanglemezzel közzévetíti. A hanglemezműsor mindig szívesen látott vendég a rádióhallgató előtt, azonban mi jobban szeretnénk az élő, kitűnő nótaénekesink hangját közvetlenül a Stúdióból hallani. A rádió maga is gépzene és hogyha az énekesek hangját állandóan csak lemezekről hallhatjuk, akkor hamar megszűnik őket. A kétszeres gépi közvetítés elveszi az eleven hang illúziót keltő voltát és a hallgatónak az a benyomása, hogy konzerv adagokban kapja a legszebb magyar nótákat is.

Délibáb

K E D D

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. E-trend. Hanglemezek. 1. Várhalmi: Béla király, induló, a 4. győri gyalogezred indulója (Hunyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Fricsay Ferenc); 2. Sándor Jenő: Húzzad cigány esendesen (Jávor verse, Kalmár Pál); 3. Dávid Péter: Szent László, induló (Hunyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Fricsay Ferenc); 4. Erichsen: Tengerészkerítő (Odeon harmonikanegyese); 5. Fleutebein: A kölni híradások indulója (Woitschach fűvészenekara); 6. Bosch: Túl a Tiszán, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vezényel Figedy Sándor).
- 10.00: Hírek.
10.20: „A toll hősel.” Irta Molnár Endre. Felolvasás.
10.35: „Divattudósítás.” Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemezek. Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi elgányzenekara.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.20: Magyar Revü Táncezenekara.
4.10: Gyermekdelután. Érdekes és mulatságos igazi mesék gépkocsikról és motorokról. Kilián Zoltán beszélgetése gyermekszereplőkkel.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.
5.15: Szücs Stefánia énekel jazz-hármas kísérettel.
5.30: „Liszt Ferenc édesanyja.” Haraszti Emil dr egyetemi magántanár előadása. Felolvasás.
6.10: A rádió szalonzenekara. 1. Szirmai: Táncos huszárok, nyitány; 2. Delibes: Lakmé, hindu balett; 3. Llossas:

Tangobolero; 4. Lehár: Kínai balettszvit; 5. Riedl: Keleti jelenetek; 6. Beck Miklós: Pozsonyi lakodalom, slowfox; 7. Fényes Szaboles: Balalajka sr, tangó; 8. Lonsoczky Dezső: Pasodoble.

- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: Stefániai Imre és Stefániai Lászlóffy Margit Liszt-műveket ad elő kézzongorán. 1.
7.50: „Ég és föld között.” A német romantikus költészet. Rónai György versfordításait elmondja Ungvári László.
8.20: Sárközi Gyula elgányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel. Dalok: Szaucsek: Amikor majd (Szécsényi Mária verse); Csorba Gyula: Volt-e már szivedben (Szántó Ferenc verse); Kertész Zsigmond: Szélkakas jár (Heródekné verse); Laczkovich János: Rövid szoknya (Szendy verse); Szeged felől, népdal; Neviczky: Köves úton.

8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

- 5.15—5.40: Ruszín hallgatóknak. Oszuszkya Mária ruszín népdalokat énekel zongorakísérettel.
6.00: Hírek.
6.10: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
6.40: Franciá nyelvoktatás. Garzó Miklós dr előadása.
7.10: Bobula Lajos harmónikaszámai.
7.30: „Elfeledett életrajz Csokonáról.” Irta Erdős Jenő. Felolvasás.
8.00: Hírek német, olasz, angol és franciá nyelven.

7.20 Stefániai Imre (MFI felv.)

8.20: Ügetőversenyeredmények.
8.25: Hanglemezek. 1. Dal a banánfáról, japán dal (ének: Okuda, kísér a Japán Polydorzenekar); 2. Yradier: A galamb, olasz dal (Schuricke-hármas); 3. Neí—Martinelli: Szeretlek, filmdal (ének: Myriam Ferretti, zenekari kísérettel); 4. Benatzky: Dal az „Új élet felé” c. film zenéjéből (ének: Zarah Leander, zenekari kísérettel); 5. Caphat: Kéneső, bravúrfox (Hans Bund és tánczenekara).

8.40: Sárközi Gyula elgányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. Dalok: Szávózd Richárd: Álom (Koós verse); De ki tudnám panaszolni magamat, népdal; Spala Károly: Sír az anyám; Járossi Jenő: Volt ez rosszabbul is (Ágyalfalvi Hegyi verse); Végigmentem az uccán, népdal; Ugró: Eszterág, csutóra; Csitt bábam, népdal; Sztára Sándor: Hej, de betyár ez az élet (Murgács verse).

KASSA (259.1 m.)

- 10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
11.05: „A késmárki pap krónikája.” Geréb László dr előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—12.10: Azonos Budapest I. műsorával.
12.10—1.20: A 21-ik honvédgyalogezred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal. 1. Rossini: Táncrend, nyitány; 2. Fetrás: Holdas éj az Alsteren; 3. Pécsi: Előjáték a „Pusztai látomás” c. daltjátékból; 4. Jessel: A rózsá esküvője; 5. Leopold: Hungária, egyveleg; 6. Urbach: Per aspera ad astra, induló.
12.40: Hírek Budapest I.-ről.
1.20—6.10: Azonos Budapest I. műsorával.
6.10—6.40: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.
Utána 9 óráig: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.00 méteren. Középeurópai időszámítás szerinti éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

EGYFELVONÁSOS hangjátékokkal egyre többször találkozunk a műsorban. Ezekkel a gyakran szereplő egyfelvonásosokkal a rádió a műsor rövidsége miatt elő nem adható egész estét betöltő darabok hiányát akarja pótolni. Az egyfelvonásos darab azonban külön műfaj, amelynek nehéz törvényeit csak a tehetséges író tudja felismerni. Éppen ezért örülünk annak, hogy ismét találkozunk Sá-

gody József nevével a műsorban. Ságodynak már több bravúrosan sikerült egyfelvonásosát hallhattuk és a közönségnél is sikere volt mindegyiknek. Új egyfelvonásosát, amelynek „ismerkedési est” a címe, szerdán este közvetíti műsorában a rádió. A kis darabnak Egry Mária, Somlay Artúr, Jávor Pál, Boray Lajos és Várady Aranka a főszereplői.

Delibáb

SZERDA

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éternd. Hanglemezek. 1. Seregi Artur; A József nádor 2. honvédegyalozred diszindulója (József nádor 2. honvédegyalozred zenekara, vezényel a szerző); 2. a) A jó lovas katonának el a huszárok; b) Háznak előtt mennek el a huszárok; c) Azért hogy én huszár vagyok, katonanóták (Honvéd Cserkész Őrszervezői Kar); 3. a) Rácz Pali: Nem ütök a jogászt agyon; b) Dankó: Hallod rózsám, Katinka, csárdások (Magyar Imre cigányzenekara); 4. Pongrácz Géza; Előre honvédek, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vezényel a szerző); 5. Engel: Mozák, keringő (xilofon: Kurt Engel); 6. Fegyed Sándor: Shvoy-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vezényel a szerző).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Erzsébet királyné a költészet tükrében.” Irta Eörsy Julia dr. Felolvasás.
 10.45: „Az erdélyi hegyek díszesére.” Irta Holló Ernő. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Hímnusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Nagyné Varju Irma zongorázik. 1. Liszt: a) Desz-dur etűd; b) Petrarca-sonett (Asz-dur); c) 13. Rapszódia; 2. Deák-Bárdos György: Mótör; 3. Prokofjev: Induló.
 12.40: Hírek.
 12.55: Ifjúsági énekkarok. Közreműködik a budapesti Rannolder Intézet r. k. tanítóképző énekkara és a gyakorló elemi iskola növendékei. Vezényel Csorda Romana. Hangfelvétel. 1. Bach J. S.: Kettős a 78. kantátából (Szedő Dénes ford.). Orgonán kísér Peschko Zoltán; 2. Schubert: Eji zene (Kerényi György ford.). Zongorán kísér Andor Ilona; 3. Erdélyi népdalok: a) Ha kiindulsz Erdély felől; b) Három árva; 4. Kodály: Esti dal.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
 1.30: A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Óvári József: Frontharcos induló; 2. Eördögh János: Magyar nyitány; 3. Krasznér Károly:

Bécsi hangok, keringő; 4. Kovács Béla: Melódikus impressziók; 5. Bányai Aladár: Törpék tánca, intermezzo; 6. Egyveleg Lincke műveiből; 7. Ujvári József: A levegő hősei, induló.

- 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 3.20: Lendvai Jóska elgányzenekara.
 4.10: „Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Strauss-keringők hanglemezeiről. 1. Denevér, keringő (bécsi filharmónikus zenekar, vezényel Erich Kleiber); 2. Kék Duna keringő (ének: Erna Sack, kísér a berlini német operaház ének- és zenekara); 3. Amit a bécsi erdő mesél, keringő (filadelfiai szimfónikus zenekar, vezényel Leopold Stokowski); 4. Déli rózsák, keringő (Erna Sack és a berlini német opera ének- és zenekara); 5. Bécsi bonbonok, keringő (ének: Herbert Ernst Groh zenekari kísérettel, vezényel Otto Dobrindt).
 5.40: „Látogatás a Székely Múzeumban.” Helyszíni közvetítés Sepsiszentgyörgyről. Beszél Budinszky Sándor. Hangfelvétel.
 6.10: Honvédnóta és magyar dalest. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Rendezi és a bevezetőt mondja Berki János. Közreműködik Nagy Izabella, Karácsonyi Margit, Lengyel Anna, Berki Anna, Cselényi József, Kalmár Pál, Orbán Sándor, a Mária Terézia 1. honvédegyalozred

Ságody József
(Inkey felv.)

7.20

zenekara, vezényel Pongrácz Géza, Farkas Béla és cigányzenekara és a SZEFFHE tánc- és énekkaportja.

- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: „Ismerkedési est.” Hangjáték egy felvonásban. Irta Ságody József. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Mama — Várady Aranka; A leánya — Egry Mária; Idősebb úr — Somlay Artúr; A fiú — Jávör Pál; Főúr — Boray Lajos.
 8.00: A rádió szalózenekara.
 8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

- 6.00: Hírek.
 6.10: „Amerika elnököt választ.” Auer György dr. előadása.
 6.30: Táncelemezek.
 7.10: Olasz nyelvoktatás. Gallerrani Bonaventura előadása.
 7.40—9.00: A Filharmóniai Társaság hangversenye. Az október 18-i hangverseny II. része. Hangfelvétel. 1. a) Liszt: Ha álmod mély...; b) Schubert: A rém király (Liszt hangszerelése); c) Strauss Richard: Holnap; 2. Strauss Richard: Don Quixote, szimfónikus költemény. Közben
 8.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

KASSA (259.1 m.)

- 10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)
 11.05: „A Kecskemét-vidéki tanavilág.” Kácsér József előadása.
 11.20: Hanglemezek. Operettrezletek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
 3.25: Vargaeszkay József magyar nótákat énekel. Orgován Jani és cigányzenekara muzsikál.
 4.15—5.25: Azonos Budapest I. műsorával.
 5.25: Lósz József hegedű, zongorán kísér Reiter Márta, 1. Beethoven: G-dur románc; 2. Paganini: 12-ik szonáta; 3. Liszt—Hubay: Magyar rapszódia.
 5.40—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÓVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren. Középeurópai időszámítás szerint 6j12 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

SZÉKELY LAKODALMAS nóták, népi játékok, népszokások fognak meglevenedni azon az érdekesnek ígérkező hangjáték előadásán, amely a közeljövőben kerül a rádió műsorára. Sokszáz ősi székely lakodalmas nótából, a kedves, vidám népszokások sere-

géből font virágos koszorút Willant Rezső, aki már sok sikerült hangjáték összeállításával szolgált a rádióhallgató közönségnek. Ez a zenés, nótás vidámsággal, székely göbéséggel tarkított előadás bizonyára egyik piros betűs száma lesz a műsornak.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Fricsay Richárd: Ladiladilom, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. Dacre: Daisy, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 3. Finn lovassági induló (katonazenekar, vez. Woitschach); 4. Fiala János: Azt üzente a babám, induló (rendőrzeneke, vez. Szöllőssy Ferenc); 5. a) Reményi Béla: Rékpettyes rakottsoknya (Keve verse); b) A faluban nincsen szép lány, népdal (Cselenyi József); 6. Barna: Árpád apánk, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor).

10.00: Hírek.

10.20: Csermely Gyula elbeszéléseiből, 1. „Nemes Brezsina András”; 2. „A festmény”. Folyóirat.

10.45: „Szent László Ifjúsága.” Irta Simon Margit. Folyóirat.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Balalajkazenekar. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízjelzésjelentés.

1.30: Hangképek a Ferenc József Tudományegyetem hazatéréséről. Közvetítés Kozsaryáról. Beszél Budinszky Sándor.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

3.20: Rácz Béla elgányszeneke.

4.15: Ruszin hallgatónak. 1. „Magyar klasszikusok.” Sárkány Oszkár előadása Jókairól, Keményről és Mikszáthról. 2. Hanglemezek.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: „Háztartási Időszerű tanácsadó.” Kapitán Mária előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

5.45: Egyházzenei hangverseny-közvetítés a komáromi Szent András templomból, a Komáromi Római Katolikus Egyházi Énekkar fennállásának 50. évfordulóján. Vezényel Sendlein János. Közreműködik Farkas Márta (hegedű) és Schmidthauer Lajos (orgona). 1. a) Haynes: Alleluja, kánon; b) Viadana: Örvendező zsoltár (énekkar); 2. Buxtehude: F-dúr preludium és fuga (Schmidthauer); 3. Bach: Air (Farkas Márta, orgonakísérettel); 4. Harmat: 150. zsoltár (vegyeskar, orgona, a 22. honvédegyalogezred fúvósgegyüttese).

6.15: „Leánykérés.” Nyirő József elbeszélése.

6.40: Tánclemezek.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Lóversenyeredmények.

7.30: A rádión szalózenekara. Vezényel Bertha István. Közreműködnek Szilvássy Margit és Nagypál László, az Operaház tagjai. 1. Lehár: Mulató istenek, nyitány; 2. Zeller: a) A hercegő keringője a „Madarász” c. operettből (Szilvássy); b) Dal a „Madarász” c. operettből (Nagypál); 3. E. Fischer: Szerenád a lugásban; 4. Lehár: Kettős a „Paganini” c. operettből (Szilvássy és Nagypál); 5. Theo Mackeben: a) Bel ami, slowfox (Szilvássy); b) Dal a

Nyirő József

6.15

„Dubarry” c. operettből — Oly szép az élet (Nagypál); 6. S. Romberg: Kettős az „Orgonavirágzás” c. film zenéjéből (Szilvássy és Nagypál); 7. Albini F.: Trenk báró, előjáték. Közben kb.

8.00: Külügyi negyedóra.

8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

4.15—4.45: Filmdalok és jazzszámok hanglemezzel.

6.00: Hírek.

6.10: Simonyné Gróh Klára hegedül zongorakísérettel.

6.40: Angol nyelvoktatás. J. W. Thompson előadása.

7.10: Balya Ibolya magyar nő-tánc zongorázik.

7.30: „Az erdélyi falutelepülés és a magyarság.” Gunda Béla dr előadása.

8.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

8.25: A Gebel-hármas hangversenye a német-magyar művészesere keretében. Tagjai: Gebel Ulrich (fuvola), Grümmer Sylvia (viola di gamba), Schelling Hermann (csemballo). 1. Händel: Szonáta csemballóra és gámbára; 2. Zipoli: Partita csemballóra; 3. Christian Hesse: Hangverseny csemballóra, fuvolára és gámbára. Hangfelvétel.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Szlovák hallgatónak. „Erdélyi népmesék és mondák.” Oláh József előadása.

11.20: Hanglemezek. Filmdalok és jazzszámok.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: „Megemlékezés Erdélyről.” Dalok, költemények és hanglemezek. Összeállította és összekötő szöveget mond Csanád Vilmos. Közreműködnek a kassai premontrei diákok.

4.15—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HATÁ hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertzeken, 32.88 métereken. Középeurópai időszámítás szerinti éjjel 12—4.20-ig és 1.30—3 óráig.

ZÁGON FELE mutat egy halovány csillag. Zágomból Mikes Kelemen pátriárjából adott jólsikerült közvetítést a rádió az elmúlt héten. Néhány hónappal ezelőtt kevesen gondoltak volna arra, hogy a zágoni harangszó, a zágoni hegyek szélzúgása, a Zágomban örökös magyar bakák bakancscattogása a magyar rádión keresztül jut el füleinkhez. Dóvényi Nagy Lajos egyike leggyakorlottabb

bemondóinknak, de neki is érezni lehetett hangján az elfogódottságot, amikor a Nagy Fejedelem íródeákjának szülőfalujáról beszélt. A rádióhullámok előtt nincs akadály. Beszáguldiák az egész világrt és bizonyosan eljutnak a csillagfényes magasságokba is, ahonnan Mikes Kelemen figyel az unneplő magyar világot.

Délbáb

PÉNTEK

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Dostal: Csebogár, induló (Beka-vonózenekar); 2. Ritka búza: Pengetős, lassú és friss csárdás (Magyari Imre cigányzenekara); 3. Pengő István: Magyar ifjúság, induló (Mária Terézia 1. honvédszolgálat zenekara, vez. Pongrácz Géza); 4. Kramer: Arriba espana, keringő (Kramer és szolistái); 5. a) Százados úr sej, haj; b) Géppuskás nőta; c) Vékony néja van a piros almának; d) Szép a huszár, katonanóták (Honvéd Cserkész Őrszervezőtől Kar); 6. Faulwetter: Hazai hangok, induló (Hunyadi János 9. honvédszolgálat zenekara, vez. Fricsay Ferenc).
 10.00: Hírek.
 10.20: Híreszen hallgatónak. „A nő és a háború.” Román Margit előadása.
 10.45: „A magyar szülő természetes gyógyértéke.” Irta Bucsaný Gyula dr egészségügyi tanácsos. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Molnár Klára hegedű zongorakísérettel. 1. Vivaldi: a-moll verseny; 2. a) Bartók Béla: Este a székelyeknél; b) Három eskümegei népdal.
 12.40: Hírek.
 12.55: Buk László zongorázók. Chopin-művek.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
 1.30: A Melles Béla zenekar. Vezényel Vincke Ottó. 1. Verdi: Nabukodonozor, nyitány; 2. Bortkiewicz: Ezeregyéjszaka, szvit; 3. Kiss-Angyal Ernő: Részletek a „Férjet keresek” c. film zenéjéből; 4. Hruby: Bécsi különlegességek, egyveleg.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, felmérésárak.
 3.20: Hanglemek. 1. Waldteufel: Espana, keringő (berlini filharmonikusok); 2. Strauss J.: Denevér, csárdás (ének: Szabó Lujza, kíséri a berlini állami opera zenekara); 3. Strauss J.: Egy éj Velencében, operett dal (ének: Marcel Wittrich, kíséri a berlini

állami opera zenekara, vez. Clemens Schmalstich); 4. Micheli: Csókszerenád (vonózenekar, vez. Adalbert Lutter); 5. Millöcker: Canzonetta, operett dal (ének: Erna Sack, kíséri a berlini német opera zenekara); 6. Curtis—Murolo: Addio bel sogno, dal (ének: Gigli, kíséri a milánói Scala zenekara, vez. Dino Olivieri); 7. Engel: Álom és valóság között, slowfox-dal (ének: Mimi Thoma, zenekari kísérettel); 8. Komzák: Rohamgalopp (Wintergarten zenekar, vez. Max Roth).

4.15: Diákfelőla. „Erdélyi magyar diákélet.” Jékely Zoltán előadása.

Utána: Egészségügyi kalendárium.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: A rádió szalózenekara.

5.45: „Az Iparügyi munka szervezése.” Regös Ferenc dr miniszteri segédtitkár előadása.

6.00: Sportközlemények.

6.10: „Nagyvárad dalldó.” Spur Endre dr előadása. Közreműködik Sándor Mária és Koréh Endre, az Operaház tagja, kíséri Bura Sándor cigányzenekara.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Polgár Tibor és Meesekli Rudolf kétzongorás jazzszám.

7.40: „Földönjáró csillagok.” Drámai prólog. A magyar színművészet százszentéves örömnapjára írta Jókai Mór. Rendező Németh Antal dr. Személyek: Moor Lénárd, nemes földesúr — Lehotay Árpád; Katalin, a felesége — Berky Lili; Anna, a leányuk — Szörényi Éva; Simay Kristóf, pianista, az első magyar szín-

4.10 Koréh Endre (Vajda M. Pál felv.)

darab írója — Abonyi Géza; Kazinczy Ferenc — Táray Ferenc; Kelemen László — Uray Tivadar; Lupi, vig cimborá — Apáthy Imre; Filozófus grófnő — Lukács Margit; Erzsébet és Panna szolgálók — Bán Ibolya és Váradi Györgyi. Hangfelvétel.

8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

5.15: Gyorsfrótanfolyam. Szlabey Géza előadása.

6.00: Hírek.

6.10: A rádió szalózenekara.

1. Adam: A nürnbergi baba, nyitány; 2. Zakál Dénes: Budapest, slowfox; 3. Königsberger: Ófelsége játékszere, operettgyveleg.

6.40: Takács Gyula és Tóth Endre versekből adnak elő.

7.00: Hanglemek. Balettzene. 1. Falla: A háromszögletű kalap (madridi szimfónikus zenekar, vez. Fernando Arbos); 2. Bayer József: Babatündér, egyveleg (koncertzenekar, vez. Bruno Seidler-Winkler); 3. Delibes: Coppelia, szláv népdal-változatok (szimfónikus zenekar, vez. Clemens Schmalstich).

7.30: „Napoleon két temetése.” Ráth-Végh István csevegése. Felolvasás.

8.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

8.20: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: Háziasszonyok tanácsadója: „A ruházkodás egészség-tana.” Zemplényi Imre dr előadása.

11.20: Hanglemek. Zenekari művek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: A szlovák ifjúságnak: „Őszi hangulat.” Költemények és hanglemek. Összeállította Paulin János.

3.50: Hanglemek. Magyar nóták.

4.15—9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertuson, 32.08 méter. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

SZOMBAT

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Balázs Árpád—Szöllőssy Ferenc: Balázs-nóták, induló (rendőrszenekar, vez. Szöllőssy Ferenc); 2. Fridericus Rex—Roland: Nagy Frigyes testőreinek díszindulója (Woitschach fúvószenekara); 3. Magyarai Imre: Baj van, nagy baj (Dalos Nagy Károly verse), csárdás (Kalmár Pál); 4. Profant István: Szabadkai udvaron, induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 5. La fattoria, keringő (Novelty Columbia-zenekar); 6. Farkas Dezső: Levente-induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fígedy Sándor).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Balassa Bálint.” Irta Főnyad Ernő. Felolvasás.
 10.45: „Mit nézzünk meg?” A csengeri kriptaleletet a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Pásztor Balázné. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
 12.10: Hangfelvételek. 1. Csajkovszkij: Olasz capriccio (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 2. Strauss János: Császárkeringő (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő); 3. Amadei: Jánosbogarék tánca (rádió szalonzzenekara, vez. Bertha István); 4. Doppler Ferenc: A két huszár (József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara, vez. Seregi Artúr); 5. Sztrojanovits: Csárdás (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő). Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
 1.30: Szórakoztató hanglemezek. 1. Schultze: Fekete Péter, kettős (Heinz Matthei és H. H. Nissen); 2. Hubay: Hejre Kati (hegedű; Ilja Livsakov és zenekara); 3. Meyer—Helmund: Bűvös dal (Karl Schmidt-Walter); 4. Arditi: Parla, dalkeringő (Galli-Curci); 5. Dvorzsák: Humoreszk (orgona: Marcel Palotti); 6. Pusztai fény, egyveleg (berlini német opera ének- és zenekara szopránzólóval); 7. Poncse: Mexikói dalok (gitárszólo):

Miguel Llobet); 8. Strauss János: Denevér, dal (Elisabeth Schumann); 9. Tagliaferri: Olasz filmdal (Pertile); 10. Strauss—Dohnányi: Kínsceringő (zongora: Dohnányi Ernő); 11. Yradier: La paloma, dal (Rosita Serrano); 12. a) Horthy Miklós táborában; b) Horthy Miklós, én is a tied vagyok (Bárdos Lajos feldolgozása, mezőtúri ref. gimnázium énekkara, vez. Csenki Imre); 13. Lehár: Cigányszerelem, kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós dr); 14. Kodály: Hány János, intermezzo (Operaház zenekara, vez. Rékai Nándor).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.

3.20: Vidák József elgányszene-kara.

4.10: Ifjúsági rádió. Muzsikáló képeskönyv Czuczor Gergely-ről. Kilián Zoltán beszélgetése gyermekszereplőkkel, dalokkal.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszla nyelven.

5.15: „Erdélyi ételek.” Dr Makkai Sándorné előadása.

5.40: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Stephanides Károly: Magyar ünnepi nyitány; 2. Losonczy Dezső: Mozi-mozaik, szvit; 3. Hanzsér Zoltán: Udvári bál, keringő; 4. Kiss-Angyal Ernő: Magyar hangulatkép; 5. Ujvári: Kárpátok bercein, induló.

6.20: Áprily Lajos verseiből ad elő.

6.35: Furka Gizella zongorázik. 1. Liszt: c-moll polonaise; 2. Dohnányi: Gavotte és mu-

Furka Gizella
(Tauber felv.)

6.35

sette; 3. Chopin: Fisz-dur nocturne.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Lóversenyeredmények.

7.30: Veress Károly elgányszene-kara.

8.00: Zenés-énekes részletek és jelenetek Harsányi Zolt, Zágony István és Eisemann Mihály „XIV. René” e. operettjéből. Közreműködik Egerváry Bea, Ladomerszky Margit, Mezey Mária, Tolnay Klári, Ajtay Andor, vitéz Benkő Gyula, Dénes György, Feleki Kamill, Kőműves Sándor, Szilassy László és a Vigszínház zenekara. Az összekötő szöveget elmondja Kiszely Ilona. Rendező Kiszely Gyula. Hangfelvétel.

8.40: Hírek és időjárásjelentés.

BUDAPEST II.

5.15—5.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

6.00: Hírek.

6.25: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Kéler Béla: Magyar vígjátéknyitány; 2. Eördögh János: Meseországban, zenekép; 3. Bella: Álom, keringő; 4. Fígedy Sándor: Gavotte és rondo.

7.00: Veress Károly elgányszene-kara.

7.30: „A régi Erdély jogvilága.” Rácz György dr előadása.

8.00: Hírek német, olasz, angol és franczia nyelven.

8.20: Űgétversenyeredmények. 8.25: „A skandináv föld és lelke.” Szende Zoltán előadása hanglemezekkel.

KASSA (259.1 m.)

10.00—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „A tudomány kémei.” Flórián Endre előadása.

11.25: Hanglemezek. Különleges hangszerszólók.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

Kb. 12.00—5.15: Azonos Budapest I. műsorával.

5.15—5.45: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.

Utána 9.00: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HATZ hívójeles adóállomáson. 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren. Középeurópai időszámítás szerint éjjel 12—1.20-ig és 1.30—3 óráig.

DR BALOGH LÁSZLÓ miniszteri osztálytanácsos előadása a velencei filmkiállításról egyik legérdekesebb műsorszám volt az elmúlt hét műsorának. Akik nem mehettek el erre a nemzetközi filmhétre, most nagyon sok filmérdekességről, a filmvilág kulisszatitkairól

szerezhettek az előadásból tudomást. Jól esett hallani, hogy a külföld ismerni kezdi és szereti a magyar filmeket. Az előadást nemcsak a nagyközönség, de a filmszakma tagjai is nagy érdeklődéssel hallgatták végig.

Délibáb

Gróf Teleki Ralph :
Erdélyi fatemplom

Kerényi Jenő :
A kormányzó

Telcs Ede :
Góliát

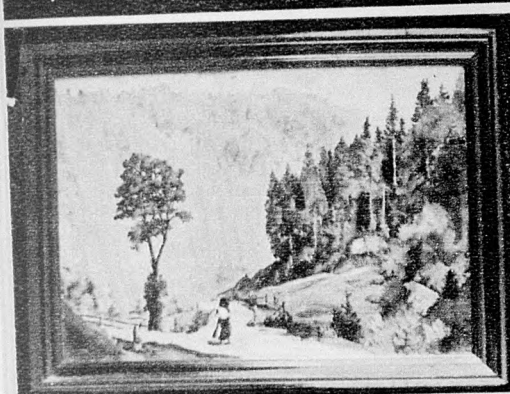
ŐSZI TÁRLAT A MŰCSARNOKBAN

† Márton Ferenc : Erdőirtás Csikországbán

Kárpáthy Jenő : Alkony

Ákosi Makoldy József :
Lujza-liget. (Kárpátalja)

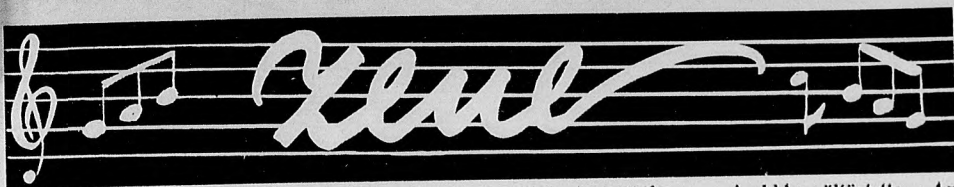

Juszkó Béla :
Bujdosó táltos

A
a bú
kás h
nyom
— a
el 16
bense
de J
A
pébe
rame
ének
gáva
rang
anne
tésbe
Sán
kes
frak
a
gón
mű
més
el
den
mor
ját
költ

Művészeti

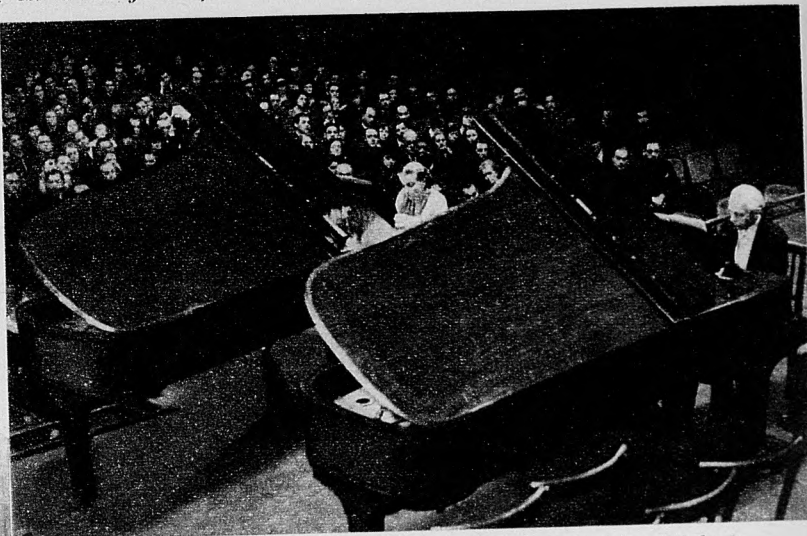

Az elmúlt hét kimagasló zenei eseményei a búcsú jegyében zajlottak le és ez a szomorú hangulat különösen Svéd Sándor műsorára nyomta rá a bélyegét. Világhírű baritonistánk — akit a newyorki Metropolitan opera ragad el tőlünk és Európától, — úgy éreztük, hogy benső indíttatásból a dalirodalom válogatott, de fájdalmas alaphangú remekműveit adta elő.

Aki az Opera színpadán bármelyik szerepében látta és hallotta ezt a lobogó temperamentumú művészt, ének és zenekart magával ragadó, hangszavú énekest, annak nagy meglepetésben volt része. Svéd Sándor mint dalénekes maszk nélkül, frakkban jelent meg a hangversenydobogón és mint igazi művész, könnyed természetességgel dobott el énekléséből minden színpadiasságot és monumentális hangját a klasszikus dal-költemények költői elő-

adási formájába — frakkba öltöztette. Az árnyalati finomságok szivárványos gazdagságával ajándékozta meg hallgatóságát. Csodásan szép, lélekből fakadó szóház volt Schubert: „An die Musik“ című dala, hangvirtuóz játékos kedvtelése az „Ungeduld“. Új színeket és fényeket kapott baritonján R. Strauss: „Traum durch Dämmerung és Zueignung“-ja.

Az estnek debütánsa is volt: Oláh Gusztáv, az Operaház főrendezője látta el a zongora-

Bartók Béla feleségével, Pásztory Dittával kétzongorás hangversenyükön (Schäffer felv.)

Svéd Sándor és Oláh Gusztáv (Wellesz felv.)

kíséretet, nagy játékkészséggel és a kísérőt kötelező művészi alázattal. Kedves és közvetlen volt a művészsobában az a jelenet, amikor az újrázó tapsok után verejtékes homlokát törülgetve Oláh Gusztáv felsóhajtott: „Inkább rendezek és tervezek tíz operát, minthogy megegyeszen személyesen dolgozzak a publikum előtt!“ Pedig különő szereplése után erre bizonyosan többször kerül még sor.

Bartók Béla és felesége is búcsúztak. Miközben istenáldotta tehetségük ajándékait élveztük, fájó irigységgel gondoltunk arra a népre és országra — Amerikára — akinek és ahová művészetét elviszi. Amil erről az esetről el mondunk, az az a esodálatos és szívet-simogató élmény volt, hogy Pásztory Ditta, a hűséges tanítvány bartóki művészetén, annak minden mozzanatában, kifejezésformájában, különösen a nálunk először járszolt Mozart F-dur zongoraversenyben mennyire megnyilvánultak a női, az asszonyt mindenkor domináló — szívhangok. A magyarok Istenének áldása kísérje a művészpárt. **Beöthy Lydia**

IRTA: ILLÉS ENDRE

Ahogy ott magunkban nekikönyököltünk az óriási terrasz korlátjának, átfogtam Zsuzsa meztelen felsőkarját. Atteniszezett nyarak szütdobogása csapott át ebből a szép, kemény karból. Labdázások vízparton, nagy evezések emléke. A világosbarna bőrön alig serkenő, finom csillogás. Mozdulatlan csönd. A Palace ebédutáni átomra hajtotta fejét. Előttünk a délután.

És fenyők persze, gyantás, forró lehelletükben, ezrivel; meg fénylől kigyulladt lomha sziklatömbök. Fényő és szikla mindenfelé.

Erdőirtáshoz fejsze kell, kőfejtéshez csákány — válasszunk gyermekibb és árnyékosabb foglalkozást. Mi kell például a málnázáshoz? Semmi — akár indulhatunk is.

Zsuzsa az arcomba fricskázott.

— Kendő kell. Az a szép, piros kendő, amit tegnap vettem a bazárban, méregdrágán. Itt, az állam alatt esomózom meg, mélyen a homlokomba húzom. Falusi lány leszek, nagyságos úr...

— ... francia mintás vászonban.

— Szép a málnám, tessék nézni, kilója korona...

— Drága.

— De már az a csók is benne van, amit adni tetszik.

Milyen szépen tudott Zsuzsa futni. Súlytalanul, a lábujjain. Arcán betütről lehelt piros-ság sütött át; az eliramodó nyíl könnyű részegsége. Futott a kendőjéért. A boy kicsapta előtte a lift ajtaját, de Zsuzsa csak megrázta fejét: a lépcsők felé fordult. Akik ott állunk a hallban, utánanéztünk. Már elűnt a félemeleti fordulónál, amikor leszólt:

— Fussunk versenyt!

A boy értette meg: beugrott a liftbe és utánazúgott az alvó épületben.

A hall ekkor visszassülyyed a tengerfenékre, a következő pillanatban megint csönd volt. Szűrl, zöldes világlás.

A délutáni kisportás felállt asztala mellől, a rekeszhez nyúlt:

— Még nem küldtem fel a postát, kérem...

Három ostoba lapot kaptam, egyenkint hajítottam be őket a portás papírkosarába. Zsuzsának levele érkezett. Megnéztem. Azután ottmaradt a körbefutó márványon.

Tudtam, kevés cigarettám van. Bementem hát a trafikos üvegkretecébe, a féltett különlegességek között kezdtem turkálni. Olyan szép ez a délután, miért ne vegyük meg Zsuzsa kedves márkáját: a Kyriazi testvérek zöld dobozát, amelyen a menekülő Daphne rejtezik az üldöző lanlos isten elől. Kicsit vitalkoztam a széles, szőke Grétével az egyiptomi font szokattanul magas árjolyama felett, végül megegyeztünk egy összegben, amelyért viszont az öngyújtómat is meglocsolla néhány csepp benzinnel.

Zsuzsa már ott állt mögöttem. A lift hozta le. Olyan szépen és olyan hamisan illett remek, nyersvászon ruhájához az álla alá kötött piros kendő, mintha odakünn valamelyik poprádi napszámosleány Lucienne Boyer új sanzonját dúdolgatta volna málnázás közben.

Még a lepkefogáshoz is kell háló — a málnázáshoz semmi. Legfeljebb egy ilyen homlokba-húzott piros kendő. Meg az, hogy minél hamarabb letérjünk a hivatalos sétaútról. És amikor először akar arcunkba vágni a félrehajtott málnavessző, úgyis oda kell hajolnunk annak az arcához, akit szeretünk.

Negyedik nyarunk volt már ez a tátrai nyár. Négy éve szerettük egymást Zsuzsával. Közben volt egy félév, hogy nem beszéltünk, nem is láttuk egymást. Megpróbáltuk ezt is.

A málnára ilyenkor júliusban még nem kell vadászni. Amerre nyúlunk, rátalálunk. Fénylől részegen lépegettünk feljé a hegyoldalon. A Palace már csak kis játékkocka. Körülöttünk egyre haragosabb-zöld bokrok. Gyerekkoromban volt ilyen tiszta a tudóm. Inyünkön a málna íze.

— Uri gyümölcs — mondom. Nézze, milyen kék fénylés van ebben a piros vérben.

— Paraszgyümölcs — jitymálja Zsuzsa. — Ugy ül itt, mint egy báránypőr süveg, amit mélyen a fejébe húzott valaki.

Zsuzsa már hűlten. A málna mögötte van, itt a boróka-öv. Elég magasan vagyunk. Megáll.

Hosszú ujjú, kifeszített keze közt zöld bogyókat hengerel, hirtelen kiejti őket, tenyerét orra elé emeli.

— Chanell megkorrigáltam borókával...

Magamhoz veszem kezét.

— Nem volna jobb tiszta boróka?

Nevet.

— Ha az ember olyan könnyen elfújhatná a régi dolgait...

Megrezenek — már megint itt tartunk? Szemében nincsen semmi gúny. Mindig erről van szó közöttünk. Borókaág görcsösségű férjkonoksággal: mindig a kevert és a keverellen dolgokról.

Nem veszi észre amikor előveszem a cigarettás dobozt.

— Az idősebbik Kyriazi úr kézcsokját küldi...

Milyen szépen tudott Zsuzsa csókolni. Olyen könnyű és átpirosodó volt a csókja, mint a fulása. Egy cigarettát is így köszönt meg.

— És csak az idősebbik csókoltatja a kezemet?

Izellennek éreztem, amit felelek.

— A fiatalabbét nem adom át...

Később a meleg, átperzselt fűvön hevertünk.

— Zsuzsa... — A hangom ekkor már rekedt volt. Hosszú szünet után mondtam csak: — Kitől kapott ma levelet?

A ruháját néztem közben. Ezt a merész, finom vászonruhát. Madarak bukfenceztek a vászonban, éppen olyan kitárt szárnyú, gondtalan madarak, amilyenek innen a magasból creszkednek a völgyek felé. A szoknyáján kék madarak, a blúzán borpiros madarak. A fején piros a kendő. Hosszan néztem rajta mindent. Feszésre húzott öve is piros volt.

Zsuzsa percekkel azelőtt felett. Hallgattam. Hazudott.

Mindig szégyeltem magam, ha felnőtt emberek hazudnak előttem. Évek mulva is kínlódba tudnám csak elmondani, hogyan hazudott Zsuzsa. Hazudott.

— Zsuzsa — mondtam egészen későn. — Azt mondjuk, szeretjük egymást. Maga válik is az urától. A feleségem akar lenni... Ide úgy jött utánam, hogy én sem tudtam róla. Titokban jött, kerülve. Olaszországba indult... Három hete van itt. Kinek mondta el mégis, hogy itt van? Ki az a férfi, akinek maga ilyen titkát elmondja?

Zsuzsa rámnézett. Felett valamit. Megint hazudott...

— Itt a láskájában a levél.

Kezembevettem a táskát. Zsuzsa nem nyúlt utána.

— Mikor elindultunk, akkor kapta a postát. Ugy látszik, mindent el kell mondanom... Férji írta. Láttam a postabélyegét is. A cím egészen pontos, még az emelet és a szobaszám is rajta van. Ezt a számot csak maga írhatta meg innen. Kinek írta?

Kinyitottam a táskát — igen, a levél ott volt. Odaadtam Zsuzsának.

— Kérem, bontsa fel és mondja el nekem, mit válaszolnak ilyen urak magának?

Zsuzsa ekkor már állt. Átvette a levelet és habozva, lassan kettétépte. Azután még egyszer kettőbe hasította, majd még egyszer. Engem nézett, én még mindig a fűben feküdtem. Szóltan volt, az arca egészen sápadt. Mintha a tátrai nap barna festékje is kifakult volna a bőréből. Ekkor lassan megindult; lefelé, egyedül. Amikor később utólértem a málnabokrok közt, még egyszer megálltunk. Megfogtam a kezét.

— Zsuzsa — mondtam. — Tudom, hogy ez a férfi nem volt fontos magának. Akár a többiek, akik miatt átkínlódtuk négy évünket. Szeretem... Körülbelül ezt is tudjuk mind a ketten. De én hinni soha nem fogok magának. Éjszaka nyitott szemmel tudok majd csak aludni. És soha nem ismerem meg, hogy mi a bizonyosság.

De van-e sebzőbb futású szépség, mint a bizonytalanság? Már évekig nem láttam, amikor egy uccai telefonfülke mellett elhaladva egy pillanat alatt megéreztem: ilyen könnyedén csak ő dőlhet neki egy üvegjalnak. Mikor elmentem mellette, nem néztem rá. Egy villanás ért csak az arcéle felől.

Átvette a levelet és habozva lassan összetépte

Csárdást tanult az olasz primadonna Kalocsán

Az autó gyors tempóban nyelte a kilométereket, már nem is látni Budapestet, már elhagytuk Soroksárt... Dunavecse, egyszer csak piros paprikák fűzérével díszített házak után föl-tűnik Kalocsa érseki templomának tornya: megérkeztünk.

Elsa Merlini, Bókay János és felesége, ifjú Bókay János kiszállt az autóból, körülük nyitásgött a vasárnapi kalocsai délel, itt-ott színes és álomszép népi ruhában krinolinos, fonthajú, szőke és barna kislánykák lépegettek kényesen, illedelmesen és szepegeve: várták, vajjon mit hoz a vasárnapesti ruhaszépség-verseny.

És Elsa Merlini elbűvöllen nézte ezt a csodálatos színpompát. Hallott már a magyar népviseletről, de még nem látott ilyen parádés felvonulást, nem látta a büszke magyar lányok derekának ringását, a kemény lépésű, hetyke és árvalányhajás magyar legényeket.

Az uccán nagy tömegek vették körül, honnan, honnanse, megtudták, hogy kicsoda, ünnepelték, megtapsolták és ujjal mutogattak rá azok, akiknek számára a színpad és a színész elérhetetlen vágyálom, bűvölet. Mutogattak rá és mondogatták:

— Nézd, az olasz színészné...

Igy mondta egy kis lelkendező fiatal lány, miközben mentünk a kalocsai Népművészetek Házába, ahol ugyancsak kedve kerekedett ennek a csodálatos hangolódo, fiatal művésznek. Például arra, hogy megvetesse a színpadpráztban tobzódó népi ágyal, szélére ült és

Merlini:
„Édes kúsi
fielkő“

Kovács Sanyi,
a népviseleti
verseny
gyermek-
győztese

Bókay János, Pilsy Ferenc, Merlini, Bókay Jánosné Kalocsán

biztosan színes magyar álmokat látott maga előtt. Aztán fogta a fokost, a csikóbőrös kulacsot, a fokost a karjára, a kulacsot a nyakába akasztotta és kátogtak a fényképezőgépek, a filmek, filmeztek és fényképezték a művésznőt. Apró, magyarruhás és kalpagos gyerekek, pártás és fityulás kislányok gyűrűztek köréje, nézték és csodálták, meg csak mondogatták: „Köszönöm, köszönöm”.

Merlini úri és magyaros gavallériával pengőesőt szórt szél a köréje sereglo gyerekek között. Kél pengőt, három pengőt, egyet, négyet adott a kisgyerekeknek, akik nem is hittek a szemüknek, amikor kicsi markukban ragyogott az ezüst.

Azt hiszem, legjobban ezek a kismagyarok emlegetik meg a „tündéri” művészno kalocsai látogatását. De megemlegetik a ruhaszépségverseny résztvevői is. Örömeben fetsikoltott, ha egy-egy szebb ruhapéldány került a színpadra, megsimogatta a szemérmes kislányok arcát, megberregte a legények vállát, akik olyan egyszerűen, olyan természetesen tudtak viselkedni, hogy Merlini

Déliháb

meg is jegyezte róluk, milyen magabiztosak és illemtudók. A legények körül is rajongták. Este az egyik vendéglő udvarán — pedig hüvös-kés volt egy kicsit — vidám táncot lejtett a fia-

Elsa Merlini kaloecai népviselethen

... haza került a teázó-asztalra →

Teeetk látni, kislány — így kell állni benne

talság. Egy jó kemény kezű legényke kackiás bajuszkájával megállt a művész nő előtt, a rezesbanda húzta, egy kis por is kavargott a levegőben, mondom: megállt, összecsapta bokáját, meghajlotta fejét:

— Szabad?

Elsa Merlini nem ájult el a csodálkozástól, és nem vonakodott, paraszti csárdást táncolt, a közönség meglapsolta, a zenekar pedig úgy honorálta, hogy tiszteletére eljátszotta a Giovinezát. Ez volt az egyik legszebb gesztus, amit Merlini tapasztalt. Pedig ugyancsak elkényeztettek. A város vezelőse — élén polgármester-helyettesével, az Idegenforgalmi Hivatal igazgatójával — tiszteletét tette a művész nőnél vacsora után az ottani egyik vendéglőben. Merlini akkor már finom duhajkodásba kezdett: itta a jó magyar borokat, cigarettázott is, pedig sohasem szokott dohányozni. Megtanulta a magyar dalt, a magyar mulatást, már azt is tudta, hogy adott pillanatban ökölbe szorítja az ember a kezét, erőlyes karlendítéssel a cigány felé vág, behúnyja a szemét és úgy mulat a mulató magyar nőták mellett.

Amikor éjfél tájban berregni kezdett az autó és kigyulladtak reflektorjai, Merlini már-már kedvesen kurjongatni kezdett. És útközben énekelt:

— Csak egy kislány van a világon...

Azlán hazahajtatott szállójába és elutazott. Rómában, Milánóban, Firenzében emlegeti meg: „Ezek a kedves magyarok, ez az aranyos Bókay...”

B. F.

IRTA: ORBÓK ATTILA

Sós András lelkére reátelepedett a kétségbeesés sötét madara és tépdeste a szívét. A színházi klarinétos már egy órája ült kezébe temetve arcát az ágy szélén, amikor végre hallotta, hogy a háziasszonya becsapta a konyhaajtót és elment hazulról.

Szegény Sós András úgy félt a háziasszonyától, Háringásnéától, hogy mindig szívdobogást kapott, valahányszor véletlenül szemben találkozott vele. Hónapok óta tartó nyomora, betegsége, lappangó láza gyávává tette s a szegény emberek őszinte rémületével gondolt mindig adósságára, amely jobban lesújtotta, mint éhsége. Három hónapja nem fizetett lakbért; az asszony dühös szemmel mérte végig, valahányszor aztán alaposan le nem még reá is támadt, amíg férje, a nyomdai gépmester egyszer aztán alaposan le nem intette. Háringás megértette az állástalan klarinétos helyzetét, megsajnálta; védelmezte a szájas és kapzsi asszony haragjától, aki a verés óta hallgatott ugyan, de úgy nézett szerencsétlen lakójára, mint a porkoláb a rabra, akivel nem szabad beszélnie. Gyűlöletet és megvetést fejezett ki minden pillantása és a kétségbeesett muzsikos még jobban félt az asszony némaságától, mint kitörő haragjától, amelyre legalább válaszolhatott, mentegelődzhetett...

Szombat este volt — ilyenkor az asszony megvárta az urát a nyomda kapujában és elkísérte a kocsmába. Háringás éjjelig ivott; az asszonynak vigyáznia kellett reá, hogy le ne részegedjék, be ne csapják, ki ne fosszák. A gépmester akarta így, mert nem bízott magában, s mirevaló az asszony, ha nem arra, hogy a sikos járdán hazavezesse a kocsmából az urát s lefekvés előtt még forró rumos teát adjon neki?

A klarinétos, amikor az asszony már elment, felállt, le s fel járkált a szűk, kis szobában, aztán elővette klarinétját az asztal fiókjából, kabátja zsebébe tette, úgy csupaszon, mert a tokját már régen eladta és nekivágott a hideg, decemberi éjszakának.

Sós András mostanában abból élt, hogy kis budai kocsmákban muzsikált iddógáló munkásoknak és mesterlegényeknek.

Támolyogva ment le a lépcsőn, mindegyre megállt; olyan fáradtságot érzett, hogy azt hitte, mingyárt összeesik. Nagyon elgyötörte a lappangó láz, a lába reszketett, érezte, hogy a füle ég, s a szívverése olykor megáll, hogy aztán annál riasztóbb dobogásba kezdjen. Az uccán a fal mellett ment bizonytalan léptekkel s hallotta, hogy valaki, aki elhaladt mellette, azt mondja:

— Ez már részeg!

Meg sem fordult a hang után, hanem ment a sötét, szűk uccán... Azznap még nem evett. Nem gondolt semmire, csak arra, hogy minél előbb Budán lehessen, ott ülhesen valamelyik kis kocsmá füstös, de meleg levegőjében, néhány falatért muzsikálhasson meg embereknek, akik nem veszik észre, hogy a klarinét szava néha hirtelen elhal s ő tüvegjén át az arcába csapott a fény, hirtelen megállt, s benézett az étterem virágos asztalaira, ahol ezüst tálakban pompás fogások párologtak. Az egyik asztalnál szőkehajú, fehér ruhás fiatal hölgy ült kövér öreg úrral, aki hatalmas gyűrűs szivarból pöfékel. A nő nevetett, de csak az ajkával, mert a szeme szomorú volt... Ez a nevető hölgy nagyon hasonlított Sós András feleségére, aki két év előtt megszökött egy német bűvésszel, mert az sokat keresett és gondtalan életet ígért neki. A gyereket, a kis Sárít otthagya vígasztalásul az apjánál. De nem sokáig vígasztalhatta a szegény muzsikust az édes szavú csöppség. Most egy esztendeje, éppen ilyen hideg, havas és szeles estén nagyon csöndes lett a gyerek. Ő maga feküdt le kis ágyacskájába, nem kérte az apját, hogy segítsen neki levetkőzni, nem is imádkozott; hamar elaludt... És az apja, amikor hóna alatt a klarinétal el akart indulni az Operába, amelynek zenekarában játszott s a gyereket búcsúzóul megcsókolta, rémületen vette észre, hogy a leányka arca olyan forró, mint a nyári nap s fehér homlokán hideg verejtékcseppek gyöngyöznek.

Aztán mozgás támadt a kis lakásban. A cseléd szaladt az orvosért. Jött az orvos. Ő a patikába rohant. Elesett az orvosságos üveggel, amely összetört... Visszarohant a patikába. Aztán haza... Másnap jöttek a rokonok, a hűtlen feleség testvérei... Nem tudták a bűnös asszony címét... Aztán: temetés... Operai énekkar... Barátok, akik a kezét szorongatták s ő könnyein át meg sem ismerte őket... Aztán a számlák... A betegsége... A nyomor... A kis, konyhába nyíló hónapos szoba... Budai kocsmák, részeg emberek... A szájas Háringásné... Minden reményének lassú sorvadása s a kegyetlen, durva, közönséges, ostoba élet, amely őrzi a lelkeket, sorvasztja a testet s ezzel a borzalmas, irgalmatlan hatalommal szemben áll az ember s meg akar küzdeni vele — az étellel... Miért?

Sós András hirtelen kiegyenesedett és most már erős, szinte határozott léptekkel elindult végig a Király uccán, a Belvároson át az Erzsébethíd felé.

Ott a vendéglő ablakánál végiggondolta egész életét, multjának minden keserű emléke megrohanta — oh, a legkeserűbbek a boldog napok emlékei voltak! — átélte újra az életét, mint a fuldokló és most már semmi sem jutott az eszébe, csak egy szót ismételtgetett minden lépésénél: — miért, miért és miért? Most már tudta, merre és hová megy, mit fog tenni és miért...

Most már nem érdekelte semmi, az étel, az adóssága, Háringásné, a füstös kocsmák... S olyan szabadnak érezte a lelkét, mintha már megmenekült volna minden földi nyomorúságtól... És mosolygott...

Miért? — mondotta és mosolygott...

A hídhöz ért... A rendőr nagy csizmájában ott topogott a hatalmas pillér pereme alatt... Nem járt senki a hídon... Néha egy-egy automobil suhant el mellette... Eszébe jutott a klarinétja... Kár lenne érte... Kivette zsebéből s beleszurta a gyalogjáró szélén felhányt hókupacba; majd a rendőr megtalálja... Körülnézett, nem látja-e valaki, aztán sietve vágott neki a hosszú hídnak, hogy minél előbb a közepéig érjen, ahol a legmélyebb s a legsodróbb a jeges Duna vize.

Miért? — visszhangzott lelkében minden lépése és mosolygott, de csak úgy belülről, mert érezte, hogy arcizmait valami különös borzalom fagyaszítja meg...

Egyszer csak lihegést hallott a háta mögött... Különös halk roppanását a puha hónak és lihegést... Hátranézett... Nagy lompos, fekete kuvasz volt... Megállt... A kutya is megállt egy pillanatra, aztán lassan hozzá somfordált és a lábához dörgölözött... A klarinétos dühösen rúgta el lábával és ment tovább... De megint ott hallotta a háta mögött a hó halk roppanását s a fáradt kutya lihegését...

Hátranézett. A kutya megállt s most már nem mert hozzá menni. Sós András elindult újra.

— Miért? — gondolta magában...

— Talán azért, hogy az egyik a másíknak segítsen!...

Hirtelen megállt. A kutya pedig a lábához simult, nyöszörögve, hízelkedve... Sós András hosszú ideig mozdulatlanul, hangtalanul állott, aztán lehajolt, megsimogatta a kutya és elindult visszafelé a hídon... A hókupacnál kereste a klarinétját... Eltűnt. Valaki elvitte. A klarinétos vállat vont. Nem baj. Megcirógatta a kutya fejét. Aztán sietett haza. A kutya pedig ment utána hűségeesen. Felvitte magával a szobájába. A konyhára addig kutatott, amíg kenyeret talált s egy lábosban töltöttkáposztát. Leült falatozni s megetette a kiéhezett kutyát. A konyhára nyíló ajtót tárva-nyitva hagyta. Még sohasem tette meg — pedig hányszor gyötörte az éhség, — hogy Háringásné asszony elemózsiájához nyult volna. Nem akarta, hogy most azt higgye az a szörnyű asszony, hogy meglopta...

Javában társalgott még a kutyájával, amikor Háringás és zsémbes felesége hazajöttek. Az asszony, amikor meglátta a szobaurát a kutyával, meg lábosait az asztalon, valósággal felüvöltött. A kaptatos gépmester szájonvágta és beült a szobaúrhoz, de előbb megparancsolta az asszonynak, hogy négy csésze jó rumos teát főzzön — egyet a kutyának is...

— Hát ezt a dögöt hol szedte fel, Sós uram? — kérdezte.

— Az uccán... Elcseserltem a klarinétomért...

— Megbolondult, Sós úr? Egy ilyen kuvaszért odaadta a klarinétját?

— Nem kell nekem klarinét — mondta a muzsikus. — Nem tudok én már abból megélni... Most már legalább van valakim... Nincs is szükségem nekem ezentúl klarinétára — tette hozzá titokzatosan.

Az asszony hozta a teát s a kutya reámordult. Sós András pedig mosolyogva jegyezte meg:

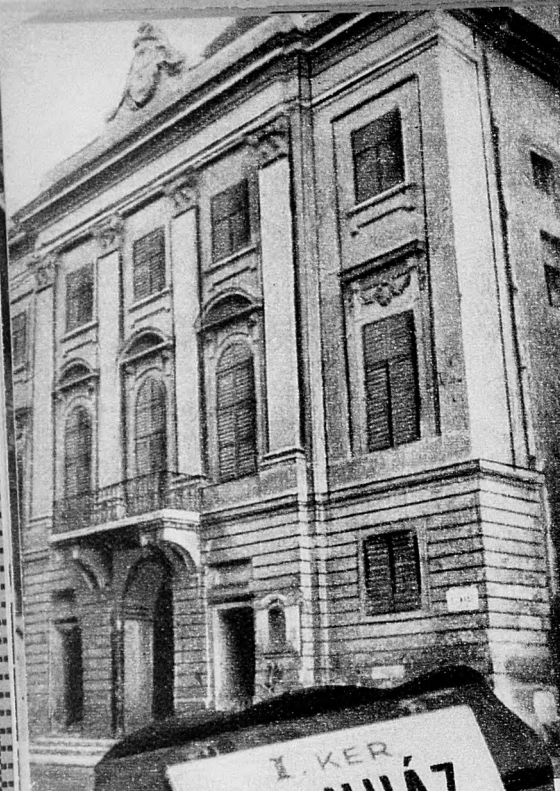
— Ne féljen, asszonyság... Nem bánt ez senkít, ha nem uszítom reá valakire... Szépen elbeszélgettek, megitták a teát, Háringás üveg bort is hozott magával; azt is megitták, aztán szívélyesen, kézfogással búcsúztak egymástól és jóéjszakát kívántak...

A kutya szegény Sós András ágya elé feküdt. A klarinétos pedig boldogan aludt el; közben arra gondolt, hogy klarinét nélkül is meg lehet élni...

Reggel frissen ébredt, elmúlt a láza, a tüdeje sem fájt. Háringásné is egészen barát-ságosan mosolygott...

Jókedvűen vágott neki a városnak, hogy munkát keressen. És ettől a naptól kezdve sohasem gondolt többé — hűtlen feleségére... Volt már újra társa s önbizalma visszatért. Ismét erős ember lett, erősebb, mint valaha...

A 150 éves Várszínház

Ahol 150 évvel ezelőtt az első magyar színelőadást tartották

Fenn a Várban, a siklótól jobbra, szűk kis ucca nyílik. Nem is ucca, nem is sikátor és vannak, kik létezéséről sem tudnak. Neve: egyszerűen Színház ucca. Dísztelen, semmitmondó név, de az ucca multja annál színesebb, patinásabb. E szűk kis ucca 1-es számú házában, a budai Várszínházban ringatták valamikor a magyar színeszet bölcsőjét. Thália temploma egykor szerzetesek temploma volt. Az 1692-ben épült ház évszázadok múltán is ezt a jellegét megőrizte. Az egykori oltár helyére került a színpad és az egykori cellákban, ahol kámszás szerzetesek mormolták el az estimát, később ünnepelt színésznők festették ki arcukat. Egyhangú zsolozsmák helyett dalok zengtek. II. József uralkodása idején 1785 táján — a történelíró szerint — minthogy a karmeliták rendjének feloszlata folytán a várbeli templom már évek óta üresen állott, rendeltéleg átalakították az épületet. Az átalakítási terveket Kempelen Farkas, a sakkautomata híres feltalálója készítette el és a templomból — színház lett. Az első magyar előadást Kelemen László társulata rendezte 1790 október 25-én. Simai Kristóf: „Igazházi, egy kegyes jó atya” című ötfelvonásosa került színre. Eleinte közöny fogadta a magyar színészeket, később már ott tündökölt a színpadok hasáb-

jain Megyery, Egressy, Lendvay, Fánecs, Szentpétery és Déryné neve is. Kántorné érdeme, hogy első ízben itt a Várszínházban került színre 1835 február 25-én a Bánk bán. A Hamlet, Macbeth, az Orleansi szűz, Victor Hugo Hernáni-ja itt érték meg az első magyar bemutatót.

A budalák — akkoriban többnyire németek — nem nagy érdeklődéssel kísérték a színház magyar műsorát. Így volt ez a bezárás előtti időben is. Hiába hirdette az ötletes plakát: „Nem baj, hogy a Várszínház hegyen van, mert: gyalogutakon, kocsiutakon, lépcsőkön, meg a siklón is ingyen feljuthat”. A színházi jegy árához ugyanis a sikló viteldíját is számították. Így is üres páholyok, üres székek ásitóztak. Akik jöttek, Pestről jártak fel a Várszínházba, de a kitartó, a magyar színészeket pártoló hű honfiak útját megnehezítette a téli csónak-átkelés a Dunán.

Az egykori kolostorból átalakított színház bérlői pedig egymásután megbuktak. Azután áttelepedett a budai társulat Pestre és a Várszínházban német színészeknek tapsolt a közönség. Később a Nemzeti Színház együttese játszott operai előadásokat a Várszínházban. Az Opera kiválasztása után pedig Feleki Miklós bérelte ki három évre a színházat. Feleki is megbukott és újra a Nemzeti gárdája játszott az operai együttesel felváltva.

Azóta különféle kísérleteket tettek a Várszínház felélesztésére — eredménytelenül. Legutoljára a Nemzeti Színház

VÁRSZÍNHÁZ

<p>PIPSZI</p>	
<p>Legelő előadások</p>	<p>És az utolsó</p>
<p>ZUG A SZÉL</p>	

A várszínházi előadások utolsó plakátján (1924)

nem baj

hogy a Várszínház hegyen van mert: gyalogutakon, kocsiutakon, lépcsőkön, meg a siklón is ingyen feljuthat!

rendezett kamarastéket, majd 1921 októberében Czákó Pál bérelte ki a színházat. Felkerestük a Várszínház utolsó igazgatóját, aki a vérbeli szakember lelkesedésével beszélt a nagytörténelmű budai „Theátrum” utolsó három évének multjáról. Régi, elfakult színlapokon révedez szemünk és nevekkel találkozunk, akikről rég megfeledkezett a közönség, vagy akik ma is feledtetik néhány órára a szürke napok árnyait: a bombavetőt, tankot, a háború lidércét. Járay Böske, Kertész Oszkár, D'Angelo Dante, Gyárfás György, Gonda József, Biller Margit, Papp Manci nem ismeretlen nevek a színházlátogató közönség előtt. Akik pedig Czákó Pál gondos keze alatt nevelődtek, fejlődtek, csak néhány nevet is említsek: Peéry Piroska, a két Latabár-fiú, Harmat Hilda. Színháztörténelmi szempontból igen érdekes tény, hogy a Várszínházban rendezték Magyarországon először a grand-guignol esteket. „Éjjél a panoptikumban”, „A halál után”, „A borzalom költészetéhez”, a bevezető előadást Németh Antal, „az író” tartotta. Czákó Pál 1921 október 31-én „Mátyás szerelmé”-vel nyitotta meg

Beethoven-emléktábla a Várszínház falán

Március 1-én szombaton 1-én pénteken 7 óráig

Grand Guignol Est

A borzalom költésze.

1. Éjjél a Panoptikumban	2. A mester fogás	3. Oszdát Eia, D'Árigo Koradé és Bercsy Géza felléptével!
4. A halál után	5. A mester fogás	6. A halál után

Március 1-én szombaton 7 óráig
Március 1-én szombaton 7 óráig
Március 1-én szombaton 7 óráig

Az első magyarországi grand-guignol előadások a Várszínházban

az akkor már annyiszor becsukott és újra megnyílt színházat. Itt került színre: „Az ördögbáró”, a „Folt, amely tisztult”, a „Kék postaköcs”, sőt a „Romeo és Júlia” is, majd számtalan más színmű, míg „Pipszi”-vel utolérte végzete. Ezzel az operettel Járay Böske, Latabár Kálmán, Szilágyi Maresa felléptével 1924 április 21-én a Várszínház örökre bezárta kapuit. Az április 27-re hirdett bemutató miután a főváros vezetősége a világlátáshoz szükséges gázzolgáltatást megszüntette, elmaradt. A sok vihart átél színház fölött örökre elzúgott az idők szele.

Egredy Sándor

A berendezés részben — bár ennek halálát is jóelőre tudták — a Budai Színkörbe, a kormányzói páholy bútorzata a Városi Színházba, Ferenc József monogramjával

Déliabál

űszkös estékről álmodik, amelyekből nem maradt más csak a régi sztárok, a régi „csillagok” emlékguyjtogató mécsese. Mérei Viktor

Minden kérdésben szakértő, ha Tolnai Világlexikonát áttanulmányozta.

Repülőtámadás

Tanár

IRTA: NAGY DÁNIEL

Nagyapó kilencvenedik születésnapját ültük s ebéd után szobakerültek a háborúk is.

— Annyi bizonyos — mondta valaki, — nem szeretnék megérni egy repülőtámadást. Kemény dió lehet.

„Én megértem egyet” — mondta nagyapó s a megjegyzésre valamennyien aggódva tekintettünk az öregúrra. Hiszen az ő idejében nem hogy repülőtámadás nem volt, hanem repülőgép se. Mi történt nagyapóval?

„Csodálkoztok, úgy-e?” — kérdezte szelíd mosollyal. „Hallgassatok csak ide. Klagenfurtban szolgáltam akkor, mint kapitány.

Az egyik nap izgatott telefonértesítés érkezett Bécsből, hogy egy hessen-darmstadti nagyhercegnő utazik át a városon, tegyük meg mindent biztonsága érdekében, arra az esetre, ha kiszállana. A zászlóalj éppen aznap reggel indult el nagygyakorlatra, a laktanyában alig lézengtünk néhányan, akik betegállományban voltunk. Amilyen gyorsan lehetett, díszbe vágtam magam és kisiettem az állomáshoz, a nagyhercegnő fogadására. Bárcsak tovább utazna — gondoltam — mit kezdjek vele, ha történetesen kiszáll? Az efféle öreg matrónák bizonyára igen érzékenyek s nekem semmi kedvem, hogy ilyen állapotban a szeszélyei szerint táncoljak. Hittem a jószerencsémben, hogy tovább utazik, de csalódtam. Alighogy berobogott a gyorsvonat, az utasok közül a legnagyobb meglepetésemre egy fiatal, karcsú teremtes jött felém, könnyed, ringó léptekkel, mosolyogva. Gyönyörű, húszéves leány: a nagyhercegnő, minden kíséret nélkül.”

— Azt hiszem, kapitány úr, ön már tudja, hogy én ezen a vonaton érkeztem, különben aligha állana itt dolmányban. Nemde, engem vár?

Valamit dadogtam, zavaromat észrevette.

— Látja — mondta mosolyogva, — így okoz az ember kellemetlenségeket mások-

nak, akarata ellenére. Nos, ne aggódjék, nem lesz velem sok dolga. Valami rendes szállást kérek csupán, mert az éjszakát itt töltöm, de holnap már utazom tovább.

A lázam egyszerre öt tizeddel emelkedett. Hiszen éppen ez az: hol tudom elszállásolni?

Végigkocsiztam vele a várost s végre felfedeztem egy csinos villát, melyben egy tábornok özvegye lakott.

— Többet nem kívánok — mondta, — sőt azt akarom, senki ne tudja rólam, ki vagyok.

Igen, ez mind szép, gondoltam, de a felelős mégis csak én vagyok érte. Legalább egy órszemet állítok a villa elé, ezt okvetlen meg kell tennem, ez a legkevesebb.

Volt a betegállományban egy önkéntes, szintén magyar fiú, báró Solymossy Laci. Afféle törekeny legényke, egy kicsit lányos, álmodozó gyerek, egyáltalán nem katonember.

— Nézd Laci — mondtam neki. — Hihetetlen bajban vagyok. Itt van egy eleven hesseni nagyhercegnő inkognitóban. A tábornokné, ahol elszállásoltam, diszkrétén megsűgta, hogy a nagygyakorlatra egy fiatal dragonyos tiszttel érkezett, alighanem itt kell keresni a nagyhercegnő utazásának célját. Valami szerelmi ügy, mit tudom én, szóval díszőrség kell a nagyhercegnő számára. De kit rendeljek ki? Nincs választék, mindenki oda van. Te vagy az egyetlen alkalmas ember, Laciám.

Szelíd, jó fiú volt, vállalkozott a díszőrségre. Kocsin vittem el a villához s felállt a kapu elé.

Gyönyörű nyári délután volt, a levegőtele virágillattal és méhzümmögéssel. Különösen a villa körül. A környéken valami méhészet lehetett s az egyik méhraj odatelepedett a villa elé egy eperfára. Ez volt a repülőtámadás, amit én megértem.

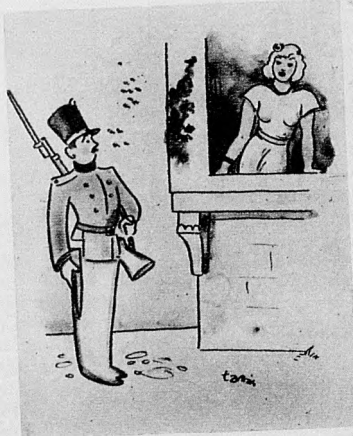
A nagyhercegnő ugyanis nemsokára kihajolt az ablakon, hogy a pompás tájban gyönyörködjön. Meglepdőve látta, hogy a kapu előtt őrség áll. Sejtette, hogy ez az ő tiszteletére van, azért nyájasan megkérdezte:

— Kérem, kit őriz itt?

— A hessen-darmstadti nagyhercegnőt — mondta Laci s kihúzta magát annak rendje és módja szerint.

Itt következett be a végzetes támadás.

Déliabál

Meglepdőve látta, hogy a kapu előtt őrség áll

Őszi kozmetika

Az őszi szürkésszínű, álmos levegőjével, barna, zöld, fekete színű ruháival, prémjeivel, hangulatával, egészen más színű arcfestést követel, mint a nyár a maga napsugarával, forróságával, kék egével, világos, virágos, lenge ruháival, állászó levegőjével.

Annál is inkább, mert bőrünk hovatovább kezdi elveszíteni azt az aranyos zománcot, amelyet a nyár adott és amely bizony évekkal fiatalítja azt, akinek szüksége van rá és sokkal szebbé teszi a fiatal.

A túlzások mindenhol rontanak, de talán sehol sem jobban, mint az őszi kozmetikában, amikor nagyon sok nő csak azért ragaszkodik a nyár erősebb rúzs és barnább púder színehez, mert azt véli, hogy ezek segítségével meg-

tarthatja nyári aranyosbarna színét és sajnálja félrelenni őket, mert... megvannak.

Mind a két szempont teljesen téves és nagyon ártalmára van megjelenésünknek. Részben, mert nem egyezik a környezet színeivel, részben, mert sokkal jobban hamisít, semmint az megengedett és megszokott.

Ezek elkerülése végett a nőknek meg kell tanulniok, hogy ahogy a ruhákban, kalapokban vannak nyári színek, ugyanúgy vannak a kozmetikai szerekben is. És ahogy ősszel elrakkjuk a nyári empriméket, santungokat, virágos kis kalapokat, — ha a nap hatása fakul az arcon, — éppen úgy el kell rakni a nyári kozmetikai szereket is, és az őszi ruhákhoz, prémes kosztümökhöz, komoly kalapokhoz kell hangolni a kozmetikai szereket is.

Azt már körülbelül minden nő tudja, hogy a szőke nőnek télen és nyáron egyaránt világosabb színű rúzsra és púderre van szüksége, mint a barnának vagy különösen a feketének. A szőke nő még ha nagyon is lebarnuul, sohasem használhat kimondottan pörös színű rúzsokat és erősen barna púdert, hanem csak narancsos árnyalatú rúzsokat és testszínű púdert.

A kerekarcú nő úgy arc-, mint szájrúzsban, ha jól akarja festeni magát, csak narancsos színeket használhat és púderben nyáron közép, télen világos testszínűt. Arcát mindig az arcsonttól lefelé jesse egészen gyengén és száját sohasem vastagra, mert azon kell lennie, hogy a kevésbé finoman ható kerek vonásokat és formákat a festés segítségével hosszabbnak tűntesse fel. Viseljen ezenkívül mindig magásra fésült, lehetőleg a homlokból egészen kifésült és a nyakba hulló haját, fejletlen elrendezve.

A hosszúkas arcú szőke nő használjon narancsos árnyalatú, világospiros arc- és szájrúzsot. Arcát a szem alatt a fül felé jesse és lefelé egészen elveszően simítsa el. Púderja legyen rózsaszín-barnás testszín. Hajviselete oldalt vagy közepén választott, de semmiesetre se fejletőre rakott.

A barna, kerekarcú nő arc- és szájrúzsra narancsos középpiros, púderje testszín, csöpp barnás árnyalattal. A hosszúkas arcú rúzsra középpiros, púderja testszín, ugyancsak csöpp barnás árnyalattal.

A fekete, kerekarcú nő rúzsai élénkpirosak, púderja nyáron egyenlő mennyiségű testszín, sárga és barna keverék, télen testszín, sárga és csöpp barna keverék. A hosszúkas arcúéi ugyanezek, a fent vázolt eltérő festési technikával.

Bozza y Margit

Hosszúkasarcú nő hajviselete
(Molnár Margit)

Kerekarcú nő így fésülje a haját
(Endrédi Gréte) (Inkei Jelt.)

HÖLGYEK JELSZAVA:
SZÖVET ÉS SELYEM, VÁSZON ÉS KELENGYE
OLCSÓN KAPHATÓ, EZT EL NE FELEJTSE:

KLEIN ANTAL

DIVATHÁZÁBAN, BUDAPEST, KIRÁLY U. 49.

Déliháb

DIVAT

ÁTMENETI KABÁT ÉS TÉLI KABÁT

A tél főkiadása és főgondja: *milyen télikabátot csináltassak?* Ez már nem is divatkérdés, ez sajnos, a mi éghajlatunk alatt, égetően fontos *ruházkodási* kérdés és a ruházkodás meg a divat problémái csak ritkán azonosak. Ha hozzánk, divat-szerkesztőkhöz fordul a közönség ezzel a kérdéssel (ami nem éppen ritka eset), igyekszünk praktikus, olcsó és csinos formákat ajánlani, lehetőleg nemcsak a napi divatnak megfelelő, hamarosan elfelejtett divatszeszélyeket dicsérni. Ezt most azért hangsúlyozom, mert igen sokan lesznek olvasóink közt, akik cikkeinkből megtudták azt, hogy idén a bő denevérujjszabás a divat, amint azt mellékelt legújabb divatrajzaink bizonyították. Természetesen csináltasson denevérujjas, buggyoshátú télikabátot az, akinek telik erre. Mert semmiképpen

Fekete délutáni modell, ezüstrózával díszítve

sem biztos az, hogy jövőre ilyenkor még divat lesz ez a szép és elegáns, de rendkívül nehezen szabható fazon. És ebből átalakítani szűkujjúra a kabátot — lehetetlen. Ezért minden divatszeretetőnk mellett azt tanácsoljuk önöknek hölgyeim: *ne csináltassanak denevérujjas télikabátot — legfeljebb, ha van belőle kellő!* Akkor igen, akkor az egyik lehet angolos, egyenes hátú, szűkujjú, esetleg szép prém-díszítéssel, zsebekkel ellátott, — de a másik, az esti és délutáni kabát legyen denevérujjas, hosszúszerű prémmel, rózával vagy mással díszített, elegánsabb fazon. Ilyen esetben *délelőtre színes, rozsdaszínű, szürke vagy kék kabát* ajánlatos, de délutánra és estére fekete, ki-

zárólag fekete! De ha, ami a mai világban nagyon valószínű, csak *egy* télikabátunk van és hozzá talán még egy rövid kis bundánk, akkor aszszonyom, nagyon csinos az *egyenesre szabott sötét szőetkabát*, a mindíg, most is divatos *asztrakánprém*. Nem kell, hogy perzsa legyen, akad most gyönyörűen festett magyar bárány is, amely „*Besszaráb*“ néven került forgalomba és a perzsabáránytól csak puhaságban és selymességben különbözik. Ebből igen szép garnitúrát lehet készíteni, ha úgy amint azt képünkön látjuk, egybeszabjuk a sálgallért és a muffot képező zsebszerű végeket szabadon lógni hagyjuk az öv alatt. Nagyon divatos lesz az idén is ehhez a *prém-sapka*, kucsma, szemrehúzott kis kerek dob, kalapformában, meg a prémből készült *mufftáska* is.

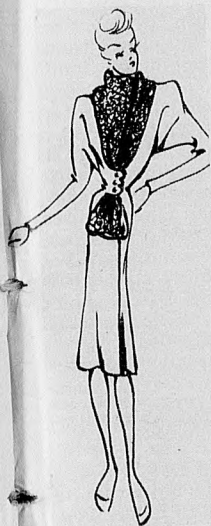
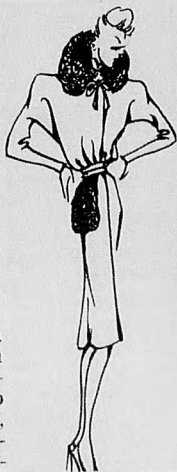
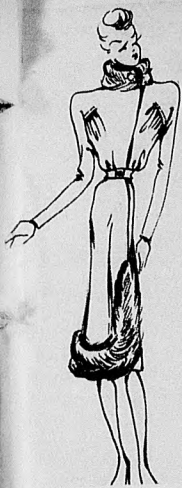
Máthé Klári

Télikabát breitschwanz sálgallérral denevérujjas szabásban

Fehér magyar-bárány sportkabát, piros zsinórokkal

Fekete asztrakánáll díszített fekete gyapjúkabát, sállal egybeszabott zsebekkel

Délibáb

is volt fölényes... Se a jótékony urat nem adta... Valahogy volt a hangjában valami kedvesség, ahogy rámszólt: Meg-inna-e velem egy pohár bort?... Nem tudtam kicsoda maga... Nem is érdekelt... De valahogy a hangja megkapott... Biccentettem... És most itt vagyok... Szóval azért hálásnak kellene lennem... Dícsérni emberbaráti jócselekedetét... Látja, én nem teszem... Inkább gorombaságokat mondok, amiket maga olyan türelmesen végighallgat... No jó, nem mondom, fel is kelhetne, itt is hagyhatna... De talán érdekesnek talál... A lehetetlen külsőmet... Hát igaz... Gyönyörűen festek... Csupa rongy a ruhám... Arcom borostás... és ránc, ránc az egész... Hogy így beszéljek?... Össze-vissza?... Hogy nincsen rendszer a beszédemben?... Én elismerem... Okosan, szépen, logikusan kellene csevegni... Mint valami klubban... Vagy unalmas uzsonnán, hogyha két ember összesodródik abban a tömegben, akik egy ilyen összejövetelen egymás mellé kerülnek... Csodálkozik most úgy-e, hogy honnan tudom, mi szokott történni az ilyen társadalmi összejöveteleken?... Hja, valamikor szebb napokat is éltem... Figyelte a sóhajnapokat?... Majdnem tökéletes volt... Elég pózoló, elég színpadias és megrázó... Igen, valamikor szebb napokat is éltem... No, ne képzeljen valami ördög tudja micsoda jólétet... Csakhát nem volt gondom, hogy mit eszem, meg hol alszom... Ámbár ez is lehet fejedelmi jólét... Nagyon sok embernek csak az a gondja... Óh, nem is tudja, micsoda gond, ha az ember gyomrát marja az éhség... Megha nincsen hová lehajtania fejét... Az bizony nagy gond... Különösen a romantikusabb lelkeknek... Én még az ilyen alapvető dolgokkal sem törődöm... Ha van, eszem, ha nincs, nem eszem... A lakás pedig...? Nyáron remekül alszik az ember valami ligeti padon, vagy árokszéli bokorban... Nagyszerű hely az kérem... Az ember látja a csillagokat... A Vénuszt... A Cassiopeiát... Az Andromedeát... Ugy bizony... De néha odajön a rendőr... Udvariasan kéri az okmányokat... Mert kérem, sajnos jogállamban élünk, a csillagokat csak önálló és tisztességes keresettel bíró, valamint remek hatósági okmányokkal bőven felszerelt fiatal ember nézheti... De ha nincsen igazolvány, akkor ingyen lakásba tessékélik be az embert... Nagyszerű intézményeink vannak az emberek megjavítására... Hasznos polgára légy a társadalomnak, mondják... És egészen megütődnek, ha az ember kijelenti, hogy nem akar hasznos polgár lenni... Miért, kérdeik türelmetlenül... Miért, kérde magá is bizonyára... Ne is tagadja... Tudom, hogy míg én itt ezt a hosszú, unalmas és összefüggéstelen ostobaságokat összefecsegem, legalább háromszor félbe akart szakítani, hogy megkérdezze, miért vagyok hát itten tulajdonképpen?...

Üde, bársonyos arcot varázzsol a Földes Margit-crème

Hogyan csúsztam le, hiszen az elébb azt mondtam, valamikor jobb sorsom volt... Honnan tudom, hogy a Cassiopeia csillag és nem valami más?... Mi?... Ugy-e meg akarta már kérdezni?... Hát megmondhatom, ámbár olyan mindegy, több mint valószínű, úgysem hiszi el az igazságot... Szóval kíváncsi rá, hogy mi sodort ide?... Hogy miért lettem csavargó és naplopó... Én magam se tudom, egészen biztosan... Csak fogtam magam és otthagytam mindent... Nohát... Ez volt ám csak érdekes!... Gondolja el... Egy törekvő fiatalember... Aki jó családból származik... Van pompás állása... Várnak tőle valamit... Valami nagyszerű... Menyasszonya is van... Drága, aranyos, jószívű lány... Aki szereti... És minden megvolt, rendben... Annyira rendben, hogy azt már nem is lehetett kibírni... Hát otthagytam... Ott bizony... Egyik napról a másikra... Ugy-e, most azt hiszi, bolond voltam?... Hogy bolond vagyok?... Ne is tiltakozzék, látom az arcán, hogy ezt hiszi... Talán igaz is van... Mindenki azt mondta rám, bolond... De hátha ők a bolondok?... Én jól meggondoltam mindent... Én így választottam... Az életem olyan síma, olyan egyenes, olyan biztos volt, hogy már el sem lehetett viselni... Hát otthagytam... És azóta így élek, látja... No de hagyjuk az egészet... Ez az utolsó pohár bor... Többet ne hozzon... Én is eleget fecsegtem már össze-vissza... Megúnhatta... De hát én már csak ilyen vagyok... És most hálásnak kellene lennem a vendéglátásért?... Mi?... Ne féljen... Nem untatom áradó köszönettel... Annál sokkal egyene-sebb vagyok... Mit hazudoznak itt magának?... Mi is történt tulajdonképpen?... Két ember összetalálkozott... Megittak egy-két pohár bort... Az egyik fecsegett egy órát, minden ostobaságról... A másik türelmesen végighallgatta... Most aztán türelmesen végighallgatta... Most aztán elválnak... Vidáman, jókedvűen... Hogy ez a nyavalyás szél olyan cudarul fúj?... Oda se néki... Maga egy félóra mulva alszik a meleg paplan alatt... Én meg?... No de hagyjuk a romantikát... Jóéjszákát, uram, jóéjszákát...

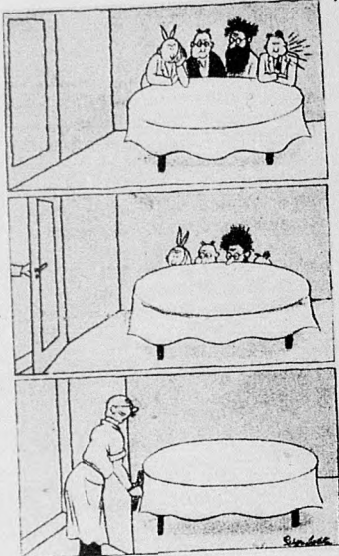
Négy polgárit végzett

jólöltözött fiatalember álláshoz juthat egy újonnan alakítandó gyógyárú, textil, cipőszakma vállalatnál. Ugyanott két kereskedő-segéd csomagolóknak is felvétetik. Ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbít „Igazolhatóan keresztény vagyok” jelige alatt.

TÖBB MINT 3000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LAPVÁLLALATUNK UTJÁN AZ ELŐFIZETÉSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSZ-SZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképfelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük.

DÉLIBÁB HUMORA

FOGORVOSNÁL

— Kérem a következőt!

Amerikai házasság

Reggel 9 óra
Jessyt a repülőgép dohányzó-
jában mulatták be nekem. Fél-
tízkor megtartottuk az eljegy-
zést.

Reggel 10 óra
Leszállunk. Személyi ada-
taink igazolásával házasságot
kötünk. A mézespercek boldo-
gító mámorban telnek el.

Délelőtt 11 óra
Egykedvűen ülünk egymás
mellett a karosszékekben. Jessy

nagykot ásít. Kezdem ünni a
házaséletem.

Déli 12 óra

Összevestünk.

Délután 1 óra

Kibékültünk.

Délután 2 óra

Ujra összevestünk. Jessy
azonnal csomagolt és a mamá-
jához utazott. Szerencsés utat
kívántam neki. Ah, csakhogy
ismét egyedül lehetek! Tagad-
hatatlan, az embert megviseli
a házasélet.

Délután 4 óra

Valami keserűség fojtogat.
Se vele, se nélküle! Ez az
örökös egyedüllét az idegeimre
megy. Bár mellettem volna
Jessy!

Délután ½5 óra

Idővel az ember mindent
elfelejt. Eszembe se jut már
Jessy. Szinte hihetetlennek jät-
szik, hogy volt idő, amikor
szervedtem miatta.

Délután 5 óra

Ügyvédemnél a válópórt
megindítottam.

AZ IDŐJÓS FELESÉGE

— Na látod, bundát kértem
tőle és erre azonnal hóhullá-
mot jósol.

Óvás

Az uccában, ahol lakom,
van egy lábla, kerek, piros.
Bocsánat, végrehajtó úr,
de itt — „behajtani tilos!”
(sima)

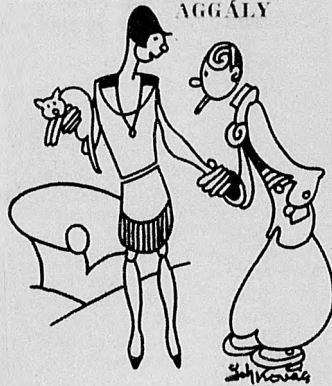
Női versenybírák

A nagy-német szövetségnek
Versenybírái berlini nők.
Hajdan a nő harisnyát
stoppolt;
Ma pedig stoppolja az — időt.

Jubilál a zsemlye

Olvasom a lapokban, hogy
Hatszáz éves lett a zsemlye;
Kávémhoz ma kaptam egyet,
Az mintha — öregebb lenne.

AGGÁLY

— Akar a feleségem lenni?
— Kérdezze meg a mamá-
tól.
— Isten őrizz! A mama
mingyárt kész volna hozzám
jönni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kövár József, Kaposvár. 1. Magyar Mozgó-
fénykép-gépkezelők Országos Egyesülete VIII,
Népszínház uca 19. I. 2. Turul Szövetség Szép-
művés B. E. vetítőmozgalmi törzs VII, Rákóczi
út 42. — **Pap-tanár.** Kérésével forduljon a
Rádió üzenet osztályához. — „**Mogorva.**” Csak
lassankint lehet rávezetni a kislányt. Egyelőre
ne erőltessék, idővel magától is észreveszi, hogy
nem helyes, amit tesz. — **Operaária.** A kérdezett
ária a „Rigoletto”-ból van. Kezdő sora: Az asz-
zony ingatag... — **K. László. Hízókúra.** Ha
a hízásra egyáltalán nincs hajlandósága, a kö-
vetkező kúrától akkor is negyed, fél kilót hiz-
hat hetenként. Reggelire igyon két-három deci
tejszínből édes kávét darab kalács, méz és vaj-

jal. Tízórára vajás és dzsemes kenyeret, dél-
ben valami jó krémes levest, lehetőleg kövér
húst burgonyával, rizszel, tarhonyával, utána
édes vagy kifőtt tésztát, gyümölcsöt. Délután
ismét tejszínes kávét kaláccsal vagy vajás-
kenyérrel, este teát tejszínnel, hozzá dzsemet,
édes kompótot, süteményt. Napközben még egyen
annyi gyümölcsöt, amennyit tud és este lefek-
vés előtt is fogyasszon egy pohár tejet. Ebéd
után pihenjen legalább egy órát, sőt szoktassa
hozza magát a rendszeres alváshoz. Legkésőbb
tíz órakor fekdjön le és legalább nyolcig mar-
radjon ágyban. Ne dohányozzon, ne végezzen fá-
rasztó sportot, éljen nyugodtan és derűsen. Így leg-
később hat hét alatt megszerzi a szükséges öt kilót.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felölös szerkesztő: Bibó Lajos. Felelős kiadó: Palts Géza

Kiadótulajdonos: Tolnai Nyomdal Műintézet és Kiadóvállalat R-t. Budapest, VII, Dohány uca 12

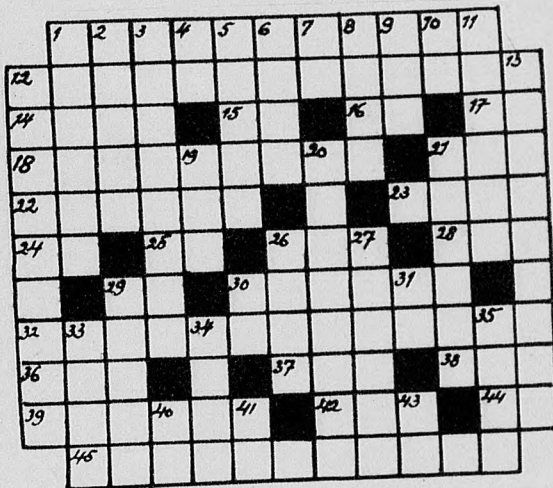
Előfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyed-
évre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, 1 hóra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon
is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefonszámaink: Szerkesztőség:
225-461. Kiadóhivatal: 223-882, 423-771. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő október 24. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Vízszintes sorok: A falu rossza egyik szereplője. 12. A versenykiírásakor adják le az egyesületek az indulni akaró tagjaikról. 14. Utak mentében állak. 15. Hegyes szerszám. 16. A férfi címe. 17. A szivárvány alakja. 18. Ajánlás. 21. Vissza: mutatószó. 22. A nyugati gótok királya, ki 410-ben Rómát is elfoglalta. 23. Kocka — latinul. 24. Azonos mássalhangzók. 25. Rag, en, ön párja. 26. Abesszín törzsfőnöki cím. 28. Napszak. 29. Akna belseje. 30. Finom kézimunka. 32. Fontos munkát végző diplomás ember. 36. Bibliai ige. 37. Vissza: keskeny nyílás. 38. Vissza: úton lévő. 39. Női név (növény neve is). 42. Mária idegen változata. 44. Előd. 45. Premier.

Függőleges sorok: 1. Hajtó sporteszköz. 2. A kicsinyek iskolája. 3. Megtámadja. 4. Bozótban van. 5. Kényelmes járkálások. 6. Francia férfinév — kiejtve. 7. A Ludolf-féle szám. 8. Leánynev. 9. Utolsó állomásunk. 10. Tóth Sándor. 11. Ismert angol napilap (névelő van előtte). 12. Kifőző magyar színész, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja volt. 13. A levegő hőse. 19. Nagy fájdalom. 20. A villanyfogyasztás mennyiségét mutatja. 21. Elbukni. 26. Közkedvelt növényi táplálék. 27. Sorozat. 29. Ajánl (ékezet hiány). 30. Heves szélei. 31. Vércsatorna. 33. Meztelen.

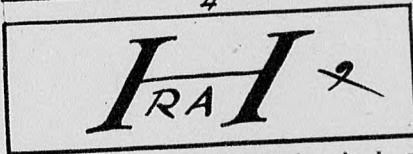
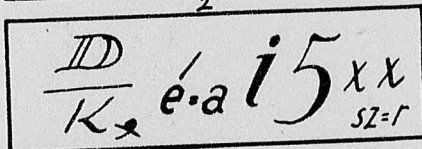
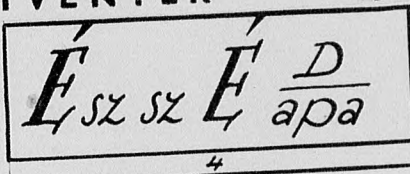
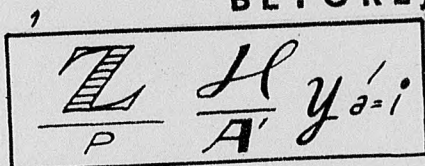
0848 42

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 12, 32, 45, függőleges 12, 13 és 20

34. Drágaság. 35. Szekunda. 40. Nagy Sándor. 41. Latin é. 43. Részesít.

Payper

BETŰREJTVÉNYEK

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Halálos tavasz. 12. Ülés. 13. Amul. 14. Rák. 15. Ivi. 16. Esc. 18. Bier. 20. Aliga. 22. Z. N. 23. Ír. 24. Lír. 25. Miii. 27. Gá. 28. Megvakítva. 31. Esendi. 33. Toka. 34. A terror. 36. Lvi. 38. Perec. 40. Ázás. 41. Et. 42. Áta. 43. Kanál. 45. Alá. 46. Lebencsleyes.

Függőleges sorok: 1. Hörbiger Pál. 2. Aláírás. 3. Leke (Ekcl). 4. Ál. 5. Lék. 6. Os. 7. Távira-tozás. 8. Amíg. 9. Vu. 10. Ale. 11. Zsenialitás. 15. Hiv (Vil). 17. Sziv. 19. Remete. 20. Algir. 21. Amik. 26. Ital. 29. Enecke. 30. Koráll. 32. Darab. 35. Ránc. 37. Vele. 39. Ete. 44. An. 45. Av.

A 41. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. A véletlen közbeszól. 2. Számbavesz. 3. Magyar sajtó. 4. Mikes Kelemen.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszűke miatt csak a megfejtők teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük. A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Varga András, E., Batár Attila, Bp., Várady Júlia, K., Szerdahelyi Leona, L., Kiss Gáspár, Bp., Máriássy Géza, Sz., Dobsa Imre, M., Hevesi Jenő, Bp., Ditrői Ferenc, D., Holub Jenő, Sz., könyvjutalomban részesültek.

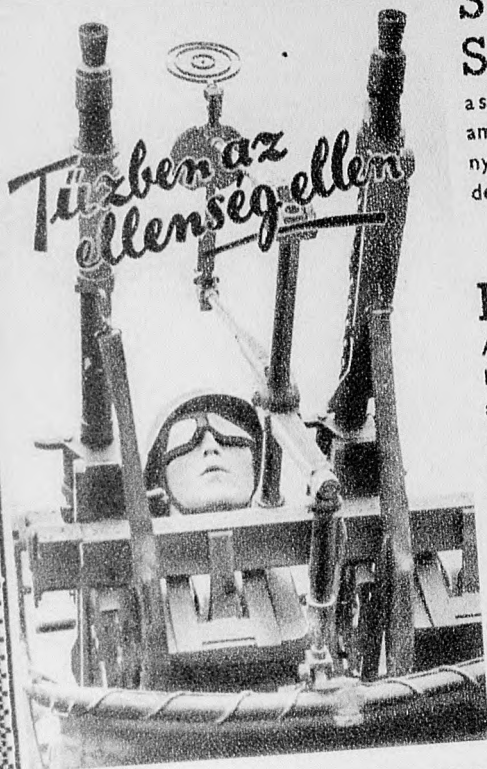
Itt vágjuk le és küldjük be

Pályázati szelvény. I. hét.
Délthib szülőket pályázata

neen 12

negyed-
darokron
el.
zifőség:
a: 9244.

SZÉDÜLETES SIKERE VOLT

a szenzációs háborús sorozat eddigi könyveinek, amelyekhez most csatlakozik Julier Ferenc ny. vezérkari ezredes ragyogóan megírt érdekesítő könyve

TÜZBEN AZ ELLENSÉG ELLEN

Az ismert nevű katonairó ebben a művében bevezet a hadvezetés titkaiba, megmutatja a korszerű hadsereg bonyolult gépezetének belsejét, a hadvezér működését, az egész szervezetet, amely az óramű pontosságával tör egyetlen cél, a győzelem felé.

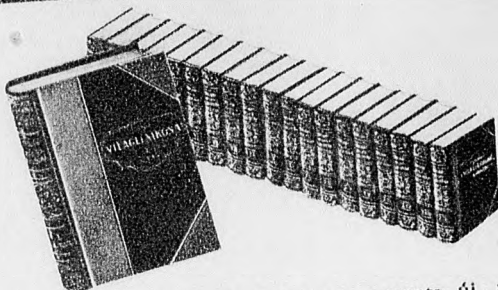
Az ötvennél több képpel illusztrált könyvet Tolnai Nyomdai Műintézet adta ki és

10 FILLÉRÉRT

kapható trafikokban, lapkihordóknál, de megrendelhető a Tolnai Világlapja könyvesboltjában is, (Dohány ucca 12 szám) 14 fillér előzetes beküldése mellett.

Nincsen olyan tárgykör, amelyben kimerítő felvilágosítást ne nyújtana

TOLNAI VILÁGLEXIKONA

A könyvsorozat különösen a mai korban felbecsülhetetlen értékű, mert naponta új, megúj ismeretkörben kell eligazodnia a mindennapi élet emberének. A 20 kötetes hatalmas mű minden egyes sorát a leghivatottabb toll írta. Tolnai Világlexikonát, mely 20 kötetből áll, kötetenkint pompás díszes kötésben 1 pengő 96 fillérért szállítjuk bérmentve 2 pengő 40 fillér helyett. A megtakarítás 20 kötetnél 8 pengő 80 fillér.

Hogyan történik ennek a műnek a szállítása?

A megrendelések Tolnai Világlapja könyvesboltjába, Budapest, VII, Dohány ucca 12 küldendők. Minden hónapban beküldi az 1 pengő 96 fillért és egyúttal megemlíti, hogy a Tolnai Világlexikonából melyik kötet következik. Több kötet is rendelhető egyszerre.

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat mélynyomása, Budapest
Nyomatott a nyomdászat 500-ik évében